

LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

2010. gada publiskais pārskats

LATVIJAS REPUBLIKAS
AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA

2010. gada publiskais pārskats

SATURS

Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads	4
1. nodaļa. Aizsardzības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums	6
1.1. Aizsardzības ministrijas juridiskais statuss	6
1.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares un funkcijas	6
1.3. Darbības virzieni un mērķi, budžeta programmas	7
1.4. Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes	8
2. nodaļa. Aizsardzības ministrijas finanšu resursi un darbības rezultāti	9
2.1. Aizsardzības ministrijas budžeta finansējums un tā izlietojums	9
2.2. Aizsardzības nozares attīstības virzieni	14
Aizsardzības politika	14
Latvijas aizsardzības spēju stiprināšana	15
NATO kolektīvās aizsardzības principa stiprināšana	16
Ieguldījums starptautiskajā drošībā	16
Dalība starptautiskajās operācijās	17
Nemilitāro kravu tranzīts uz Afganistānu	18
ASV un Baltijas valstu starptautiskās militārās mācības	18
2.3. Ģeotelpiskās informācijas politikas plānošana	19
2.4. Normatīvo aktu izstrāde valsts aizsardzības nozarē	21
2.5. Starptautiskā sadarbība	24
2.6. Nodrošinājuma politika	26
2.7. Zinātniskās pētniecības darbības koordinēšana	28
2.8. Militārā izglītība un svešvalodu apmācība	29
2.9. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu	30
2.10. Audits un iekšējie kontroles mehānismi	30
2.11. Strukturālās reformas un reorganizācijas	31
2.12. Aizsardzības ministrijas padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, darbības galvenie virzieni un rezultāti	32
Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs	32
Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs	34
Valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»	35
Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»	38
Militārās izlūkošanas un drošības dienests	39
Nacionālie bruņotie spēki	40
3. nodaļa. Aizsardzības ministrijas personāls	47
4. nodaļa. Komunikācija ar sabiedrību	48
4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	48
4.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	50
5. nodaļa. Aizsardzības ministrijas 2011. gada plāns	51
5.1. 2010. gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti	51
5.2. 2011. gada galvenie uzdevumi un pasākumi	52
5.3. Aizsardzības ministrijas 2011. gada budžets	53

Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra ievads

Godātie lasītāji!

Piedāvāju jums iepazīties ar Aizsardzības ministrijas 2010. gada publisko pārskatu. Informatīvajā materiālā ir apkopota informācija par ministrijas uzdevumiem un sasniegtajiem rezultātiem aizvadītajā gadā.

Ar 2010. gada 1. janvāri noslēdzās aizsardzības nozares strukturālā reforma, kuras ietvaros tika optimizēti Aizsardzības ministrijas (AM) un Nacionālo bruņoto spēku (NBS) resursi un struktūras. AM ir pārņēmusi daļu no NBS štābu un vienību funkcijām, un tās sastāvā ir iekļauti karavīri, kas

dien ministrijā pēc rotācijas principa. Tādējādi aizvadītajā gadā ministrija no civilas institūcijas ir kļuvusi par civili militāru institūciju. Koncentrējot funkcijas un cilvēkus vienviet, ir izdevies gan ietaupīt uz cilvēkresursu rēķina, gan panākt ātrāku un efektīvāku lēmumu pieņemšanas procesu. Vēlos pateikties aizsardzības nozarē strādājošajiem un dienošajiem par godprātīgi un profesionāli veikto darbu, kas ir ļāvis stiprināt mūsu valsts aizsardzības spējas.

2010. gadā aizsardzības nozares budžets veidoja tikai 1,14% no prognozētā IKP lieluma. Samazinātā finansējuma apstākļos būtiska ir kolektīvās aizsardzības spēju stiprināšana, tāpēc par prioritāti tika izvirzīta aizsardzības spēju attīstības projektu īstenošana — NBS bāzes «Lielvārde» lidlauka rekonstrukcija, kuras ietvaros paredzēts izveidot NATO un nacionālajām prasībām atbilstošu lidlauku un daudzfunkcionālu militāro bāzi, un Jūras novērošanas sistēmas ieviešana, kas uzlabos civilās kuģošanas drošību, glābšanas un meklēšanas spējas un nodrošinās efektīvāku ekoloģiskās situācijas apzināšanu. Pildot starptautiskās saistības NATO, svarīga ir turpmāka Latvijas NBS dalības nodrošināšana NATO prioritārajā starptautiskajā operācijā Afganistānā, kas ļauj karavīriem gūt

vērtīgu pieredzi militārajā jomā. Nozīmīga bija arī ASV un Baltijas valstu militāro mācību «BALTOPS 2010», «Baltic Host 2010» un «Sabre Strike 2011» uzņemšana Latvijā, ar kuru palīdzību bija iespējams novērtēt vienību un spēku veidu sagatavotības līmeni, kā arī spēju pildīt savus uzdevumus un sadarboties ar citu NATO dalībvalstu bruņotajiem spēkiem.

Neraugoties uz nozarē veikto reformu smagumu un ierobežotajiem finanšu līdzekļiem, aizsardzības politikas pamatuzdevums ir palicis nemainīgs — nodrošināt nepieciešamo militāro spēku, lai aizsargātu Latvijas valsts suverenitāti, teritoriālo nedalāmību un iedzīvotāju drošību. Lai veiktu šo uzdevumu, tiek mērķtiecīgi plānota NBS un to spēju attīstība, stiprināts NATO kolektīvās aizsardzības princips, kā

arī sekmēta līdzdarbība Eiropas Savienības drošības un aizsardzības politikas attīstībā.

Lai noteiktu turpmāko aizsardzības nozares darbību un finanšu līdzekļu izlietošanas prioritātes atbilstoši nozares uzdevumiem un sasniežamajiem rezultātiem, AM aizvadītajā gadā izstrādāja Aizsardzības nozares vidēja termiņa stratēģiju 2011.—2014. gadam. Par prioritātēm turpmākajos gados noteikta NBS vienību sagatavošana un dalība starptautiskajās operācijās un NATO Reaģēšanas spēkos, NBS vienību dalība militārajās mācībās un lielākā aizsardzības spēju attīstības projekta — NBS bāzes «Lielvārde» lidlauka rekonstrukcija — pabeigšana.

2011. gada aprīlī

Valsts sekretārs
Jānis Sārts

1. Aizsardzības ministrijas darbības vispārīgs raksturojums

1.1. Aizsardzības ministrijas juridiskais statuss

Aizsardzības ministrija (AM) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde valsts aizsardzības nozarē. Ministrija ir augstākā iestāde tās padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm.

Ministrijas darbu vada aizsardzības ministrs, savukārt administratīvo darbu vada un ministrijas funkciju izpildi nodrošina valsts sekretārs. Saikni starp ministru un Saeimu nodrošina parlamentārais sekretārs.

Ministrijas administratīvo vadību 2010. gadā nodrošināja trīs valsts sekretāra vietnieki (administratīvos un juridiskos jautājumos,

nodrošinājuma jautājumos un finanšu jautājumos), izpilddirektors militāro spēju attīstības jautājumos, politiskais direktors — departamenta direktors, desmit departamentu direktori un seši patstāvīgo nodaļu vadītāji.

1.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares un funkcijas

Aizsardzības ministrija izstrādā valsts aizsardzības politiku, organizē un koordinē valsts aizsardzības politikas īstenošanu, valsts politikas īstenošanu ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā, kā arī valsts politikas īstenošanu militārās izglītības un zinātnes jomā. Ministrija arī plāno Nacionālo bruņoto spēku vidēja un ilgtermiņa spēju attīstību — infrastruktūru, personālu, finanses un nodrošinājumu ar materiāltehniskajiem līdzekļiem.

Aizsardzības ministrijas ēka

Lai izpildītu šīs funkcijas, ministrija veic šādus uzdevumus:

- nodrošina NBS attīstību un atbilstību Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) noteiktajām militārajām spējām;
- sagatavo militāro draudu analīzi, izstrādā valsts aizsardzības koncepciju un valsts aizsardzības plānu, NBS attīstības plānu, NBS mobilizācijas plānu un uzņēmējvalsts atbalsta plānu;
- nodrošina valsts aizsardzībā iesaistītā personāla pārvaldes un militārās izglītības politikas izstrādi;
- piedalās NATO, Eiropas Savienības un citu starptautisko drošības un aizsardzības organizāciju drošības un valsts aizsardzības politikas veidošanā;
- nodrošina divpusējo un daudzpusējo valstu sadarbību atbilstoši valsts aizsardzības politikas prioritātēm;
- nodrošina Latvijas līdzdalību starptautiskajos drošības un aizsardzības pasākumos;
- vada NBS mobilizāciju un to ārvalstu bruņoto spēku piesaistišanu, par kuru atbalsta nepieciešamību izlēmis Ministru kabinets;
- izstrādā valsts aizsardzības tehniskā nodrošinājuma un apgādes pamatnostādnes, nosaka NBS politiskās vadlīnijas, kā arī izstrādā konceptuālos dokumentus nodrošinājuma un apgādes jomā;
- veido politiku karavīru sociālo garantiju jautājumos un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina NBS personālsastāvam sociālās garantijas;
- normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izsniedz ārvalstu bruņotajiem spēkiem

atļauju bruņojuma ieviešanai Latvijas Republikā vai izvešanai no tās, uzskaita un kontrolē ievesto bruņojumu;

- normatīvajos aktos noteiktos gadījumos un kārtībā izsniedz atļaujas (licences) atsevišķu veidu komercdarbībai;
- nodrošina normatīvo aktu projektu izstrādi, kā arī nozares metodisko vadību un pārraudzību ģeodēzijas un kartogrāfijas jomā;
- izstrādā jaunatnes militāri patriotiskās audzināšanas politikas pamatnostādnes;
- koordinē sadarbību ar zinātniskām organizācijām valsts aizsardzības jomā;
- izstrādā pamatnostādnes sabiedrības informēšanai par valsts aizsardzības un starptautiskās drošības politikas jautājumiem.

1.3. Darbības virzieni un mērķi, budžeta programmas

Nēmot vērā radikālo finanšu resursu samazinājumu nozarē, 2010. gadā AM izstrādāja Aizsardzības nozares vidēja termiņa stratēģiju 2011.—2014. gadam. Stratēģijā noteikta nozares turpmākā darbība un finanšu līdzekļu izlietošanas prioritātes no 2011. līdz 2014. gadam atbilstoši nozares noteiktajiem uzdevumiem un sasniegšanajiem rezultātiem. Dokumentā plānots nozares iestāžu darbs turpmākajos gados, lai būtiski samazinātā finansējuma apstākļos varētu nodrošināt nozares darbību iepriekšējā apmērā un nepieļautu neatgriezenisku seku iestāšanos. Stratēģija ir ekonomiskās krīzes radīto seku pārvarēšanas instruments, kas vienlaikus līdz 2011. gada beigām aizstās NBS attīstības plānu apstākļos, kad

Sauszemes spēku kājnieku brigādes karavīri mācībās Ādažu poligonā

netiek ievērots Valsts aizsardzības finansēšanas likumā noteiktais valsts budžeta finansējums aizsardzībai 2% apmērā no iekšzemes kopprodukta.

Galvenie aizsardzības nozares darbības virzieni ir:

- valsts aizsardzība;
- valsts aizsardzības politikas realizācija;
- atbalsts sabiedrībai;
- Latvijas militārās vēstures izpēte un saglabāšana, jaunatnes patriotiskā audzināšana;
- valsts kartogrāfijas sistēmas uzturēšana un militārā kartēšana;
- atvaļināto militārpersonu sociālā nodrošināšana.

Aizsardzības nozares stratēģijā laika periodā no 2011. līdz 2014. gadam noteiktas šādas prioritātes:

- NBS vienību sagatavošana un dalība starptautiskajās operācijās un NATO Reaģēšanas spēkos, pilnveidojot operacionālo pieredzi, apgādes un nodrošinājuma spējas;
- militārās mācības NBS kaujas spēju uz-

turēšanai un uzņēmējvalsts atbalsta nodrošināšanai;

- lielākā aizsardzības spēju attīstības projekta — NBS bāzes «Lielvārde» lidlauka rekonstrukcijas — turpināšana un pabeigšana.

1.4. Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes

2010. gadā reorganizētas AM padotības iestādes un ministrijas padotībā esošo iestāžu skaits samazināts no sešām uz piecām. Samazināts tika arī AM padotības iestāžu finansējums un personāls. Ministrijas padotībā ir:

- valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs»;
 - valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»;
 - Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs;
 - Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs;
 - Militārās izlūkošanas un drošības dienests.
- Aizsardzības ministram ir pakļauts arī NBS komandieris.

2. Aizsardzības ministrijas finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Aizsardzības ministrijas budžeta finansējums un tā izlietojums

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Aizsardzības ministrijai no valsts pamatbudžeta līdzekļi tiek piešķirti, pamatojoties uz likumu par valsts budžetu kārtējam gadam, un tos veido:

- dotācija no vispārējiem ieņēmumiem;
- ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi;
- ārvalstu finanšu palīdzība;
- transferti.

Aizsardzības ministrijas valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (Ls)

Nr. p. k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	162 486 154	144 958 153	140 568 679
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	159 232 278	137 343 903	132 180 375
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	1 076 421	1 340 935	1 153 591
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	2 139 972	6 265 377	7 234 403
1.4.	Transferti	37 483	7 938	0
2.	Izdevumi (kopā)	161 470 243	145 886 490	137 744 155
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	147 012 761	126 822 675	125 955 482
2.1.1.	Subsīdijas un dotācijas, un sociālie pabalsti	4 407 539	6 238 342	6 237 896
2.1.2.	Starptautiskā sadarbība	3 966 648	5 136 832	5 112 146
2.1.3.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	138 638 574	115 447 501	114 605 440
2.2.	Kapitālie izdevumi	14 457 482	19 063 815	11 788 673

Aizsardzības ministrijas pārskata gada budžeta programmas

Programmas kods	Programmas nosaukums	Budžets (Ls)
06.00.00.	Valsts drošības aizsardzība	4 681 118
12.00.00.	Kara muzejs	676 111
22.00.00.	Nacionālie bruņotie spēki	90 788 258
28.00.00.	Ģeodēzija un kartogrāfija	1 996 344
30.00.00.	Valsts aizsardzības politikas realizācija	9 335 732
31.00.00.	Militārpersonu pensiju fonds	5 486 260
33.00.00.	Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana	9 299 765
34.00.00.	Jaunsardzes centrs	815 016
35.00.00.	Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs	3 816 258
62.00.00.	Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana	358 317
65.00.00.	Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai	7938
73.00.00.	Pārējie ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti	12 316 469
99.00.00.	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	5 380 567

Programma

«Valsts drošības aizsardzība»

Saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 24. panta 5. punktu un 2004. gada 26. oktobra MK noteikumu nr. 887 «Valsts noslēpuma objektu saraksts» 2.5.1. punktu informācija par šo programmu ir slepena.

Programma «Kara muzejs»

No programmas «Kara muzejs» tiek finansēta v/a «Latvijas Kara muzejs» darbība un likuma «Par Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanos par Latvijas apbedījumu statusu Krievijas Federācijas teritorijā un Krievijas apbedījumu statusu Latvijas Republikas teritorijā» izpilde.

Programma

«Nacionālie bruņotie spēki»

Programmā iekļauts finansējums Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem — NBS vadi-
bai, vispārējām vienībām, Gaisa spēku
aviācijas bāzei, Jūras spēku flotilei, Saus-
zemes spēku kājnieku brigādei, Latvijas
Nacionālajai aizsardzības akadēmijai, No-
drošinājuma pavēlniecībai, Mācību vadības
pavēlniecībai, starptautisko operāciju un
NBS personālsastāva centralizētajam at-
algojumam, Zemessardzei.

Programma

«Ģeodēzija un kartogrāfija»

Programmas finansējums piešķirts v/a
«Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģen-
tūra» funkciju veikšanai.

Programma

«Valsts aizsardzības politikas realizācija»

Programmā iekļauts finansējums valsts
aizsardzības administrācijai, dalības NATO
pasākumu finansēšanai un iemaksām starp-
tautiskajās organizācijās.

Programma

«Militārpersonu pensiju fonds»

Programmas uzdevums ir nodrošināt pen-
siju izmaksu atvaļinātām militārpersonām,
valsts obligātās apdrošināšanas izmak-
sas, kā arī pabalstu un piemaksu piešķir-
šanu atbilstoši spēkā esošajai likumdo-
šanai.

Programma

«Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana»

No programmas tika finansēta Valsts aizsar-
dzības militāro objektu un iepirkumu centra
darbība, kā arī AM remonts, būvniecība, valsts
militārās aizsardzības objektu apsaimnieko-
šana, iepirkuma procedūru veikšana AM,
NBS un tās padotībā esošo iestāžu vajadzī-
bām, vides aizsardzības pasākumu veikšana
valsts militārās aizsardzības objektos.

Programma «Jaunsardzes centrs»

No programmas tiek finansēta Rekrutēša-
nas un jaunsardzes centra darbība, t.sk.
Jaunsardzes kustība, sabiedrības informē-
šanas funkcija un atbalsta Latvijas aizsar-
dzības politikai veicināšana.

Programma «Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs»

Programmā iekļauts finansējums Latvijas
aizsardzības atašeju un pārstāvju, kā arī
NBS militāro pārstāvju un NBS militāro
pārstāvniecību tehnisko darbinieku darbi-
bas nodrošināšanai.

Programma

«Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana»

No programmas tiek finansēta valsts ģeo-
telpisko pamatdatu infrastruktūras izveide
atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes
2007. gada 14. marta direktīvai 2007/2/EK
(INSPIRE direktīva).

Programma

«Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai»

Programmas ietvaros Lauku atbalsta dienests veica apmaksu Aizsardzības ministrijas Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram par realizēto projektu pasākumā «Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu ieviešana».

Programma

«Pārējie ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti»

No programmas tiek finansēta NATO Drošības investīciju programma Lielvārdes militārā lidlauka rekonstrukcijai atbilstoši NATO prasībām. Projekta īstenošanas rezultātā tiks izveidots NATO un nacionālajām prasībām atbilstošs lidlauks, kā arī mūsdienīga un daudzfunkcionāla militārā bāze, kas ir nepieciešama, lai NBS varētu izpildīt savus uzdevumus valsts aizsardzības nodrošināšanai.

Programma

«Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums»

Programma izveidota, pamatojoties uz Ministru kabineta un Finanšu ministrijas rīkojumiem. Finanšu līdzekļu pārdale veikta no valsts budžeta programmas «Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem». Finansējums novirzīts, lai:

- nodrošinātu Latvijas proporcionālu maksājumu ES militārās misijas īstenošanai Somālijas drošības spēku apmācībai;
- nodrošinātu multimodālo pārvadājumu pakalpojumu kravu sūtījumiem uz Afganistānu Starptautisko drošības atbalsta spēku valstu vajadzībām;
- nodrošinātu NATO Parlamentārās asamblejas aizsardzības pasākumus;
- nodrošinātu Saeimas apsardzes funkciju nodošanu Iekšlietu ministrijai;
- kompensētu izdevumus par plūdu novēršanas un seku likvidēšanas pasākumos izmantotajiem resursiem;
- nodrošinātu ieturēto izdienas pensiju izmaksu militārpersonām par laika posmu no 2009. gada 1. jūlija līdz 2010. gada 31. maijam;
- nodrošinātu likuma «Par Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanos par Latvijas apbedījumu statusu Krievijas Federācijas teritorijā un Krievijas apbedījumu statusu Latvijas Republikas teritorijā» izpildi 2010. gadā;
- nodrošinātu maksājuma veikšanu atbilstoši līgumam par Nīderlandes Karalisko jūras spēku mīnu meklētāju kuģu iegādi.

Valsts budžeta ilgtermiņa saistību projekti

Valsts budžeta ilgtermiņa saistību projektiem 2010. gadā kopumā izlietots 26,61 miljons latu no AM kopējā budžeta, t.sk. iemaksas starptautiskās organizācijās — 5,05 miljoni latu.

2010. gadā AM ir īstenojusi piecus valsts budžeta ilgtermiņa saistību projektus.

Projekts	Pārskata gadā, milj. Ls
Jūras novērošanas sistēma	1,76
NBS sakaru sistēmas attīstība	1,51
Jūras spēku pretminu kuģu iegāde	5,62
Jūras spēku patruļkuģu būve	7,04
Citi ilgtermiņa līgumi	5,63

2010. gadā AM atbilstoši ministrijas darbības virzieniem un struktūrai īstenoja šādas budžeta programmas:

- «Valsts aizsardzības politikas realizācija»;
- «Militārpersonu pensiju fonds»;
- «Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs».

2.2. Aizsardzības nozares attīstības virzieni

Budžeta programmas «Valsts aizsardzības politikas realizācija» finansējums un tā izlietojums (Ls)

Nr. p. k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	12 326 480	9 335 732	9 289 317
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	12 313 087	9 325 782	9 281 254
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	13 393	9 950	8 063
2.	Izdevumi (kopā)	11 870 439	9 335 732	9 281 254
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	11 271 811	9 153 543	9 099 132
2.1.1.	Subsīdijas un dotācijas, un sociālie pabalsti	243 840	8 982	8 982
2.1.2.	Starptautiskā sadarbība	3 966 648	5 131 572	5 106 887
2.1.3.	Pārējie uzturēšanas izdevumi	7 061 323	4 012 989	3 983 263
2.2.	Kapitālie izdevumi	598 628	182 189	182 122

Budžeta programmas «Militārpersonu pensiju fonds»
finansējums un tā izlietojums (Ls)

Nr. p. k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 077 650	5 486 260	5 485 996
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4 077 650	5 486 260	5 485 996
2.	Izdevumi (kopā)	4 044 220	5 486 260	5 485 996
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 044 220	5 486 260	5 485 996
2.1.1.	Subsidijas un dotācijas, un sociālie pabalsti	4 044 220	5 486 260	5 485 996

Aizsardzības politika

Aizsardzības nozares vidēja termiņa darbības stratēģija

Lai iezīmētu aizsardzības nozares turpmāko attīstību, AM 2010. gadā izstrādāja Aizsardzības nozares vidēja termiņa darbības stratēģiju, kuras mērķis ir noteikt AM, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, darbību un finanšu līdzekļu izlietošanas prioritātes no 2011. līdz 2014. gadam atbilstoši noteiktajiem nozares uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Baltijas valstu sadarbība

Baltijas jūras reģiona valstis tradicionāli ir bijušas tuvas Latvijas sabiedrotās. Kopējās sadarbības stiprināšana ir loģiska gan valstu ģeogrāfiskā tuvuma, gan kopīgo interešu dēļ. 2010. gadā turpinājās sadarbība jau ierastajās jomās (Baltijas aiz-

sardzības koledža, vienota Jūras novērošanas sistēma, kopīga dalība NATO Reaģēšanas spēkos, vienots uzņēmējvalsts atbalsts NATO gaisa telpas patrulēšanas operācijai u.c.), kā arī tika izvirzīti jauni mērķi. Tā, piemēram, aizvadītā gada decembrī Baltijas valstu aizsardzības ministri vienojās Latvijas vadībā izstrādāt priekšlikumus, kā padziļināt sadarbību aizsardzības jomā, lai sekmētu bruņoto

Baltijas valstu bruņoto spēku štābu priekšnieki paraksta vienošanos

spēku savstarpējo savietojamību, attīstītu kopīgas spējas un nodrošinātu efektīvu budžeta līdzekļu izmantošanu. Šīs attiecības tiek veidotas ilgtermiņā, strādājot pie vienota redzējuma un kopīgu interešu aizstāvēšanas.

Jaunā NATO stratēģiskā koncepcija

Tā kā centrālo lomu Latvijas drošības politikā ieņem dalība NATO, īpaši svarīga ir 2010. gada novembrī Lisabonas samitā pieņemtā jaunā stratēģiskā koncepcija. AM ir rūpīgi strādājusi, lai koncepcijas izveides procesā pārstāvētu Latvijas valsts intereses. Darbs ir bijis veiksmīgs, un kolektīvās aizsardzības princips kā NATO pamatakmens stratēģiskajā koncepcijā ir vairāk nostiprināts, turklāt ar konkrētiem pasākumiem.

Stratēģiskās koncepcijas izstrāde ir veicinājusi alianses solidaritāti un vienotu izpratni par Latvijas drošības interesēm. Pateicoties šādam atvērtam procesam, kā arī novērtējot Latvijas ieguldījumu NATO operācijā Afganistānā, jaunajā stratēģiskajā koncepcijā ir izdevies iekļaut daudz Latvijai svarīgu lietu. Ir izdevies panākt, ka sabiedroto solidaritāte, kolektīvā aizsardzība un tēls sabiedrībā tiks veicināti ar tādiem praktiskiem pasākumiem kā aizsardzības plānošana, militārās mācības, informācijas apmaiņa par draudiem u.c. Jaunajā stratēģiskajā koncepcijā ir uzsvērts Vašingtonas līguma 4. pants, kas nepieciešamības gadījumā paredz sabiedroto konsultācijas, un šī mehānisma stiprināšana bija viena no Latvijas prioritātēm, kuru ir izdevies īstenot.

Goda sardzes karavīri pie Latvijas un NATO karogiem

Latvijas aizsardzības spēju stiprināšana

Ņemot vērā būtisko budžeta samazinājumu 2009. un 2010. gadā, aizsardzības nozarē tika veiktas reformas, kuru mērķis ir padarīt pilnvērtīgāku sistēmas darbību, nodrošināt NBS kaujas spēju uzturēšanu un panākt efektīvāku funkcionālo uzdevumu izpildi. Tika veikta AM centrālā aparāta un NBS struktūras reforma, kas ietver spēku veidu līmeņa štābu slēgšanu un aģentūru likvidāciju. NBS struktūrā veiktas izmaiņas, lai nodrošinātu vienību sagatavošanu gan kolektīvās aizsardzības, gan nacionālās drošības uzdevumu veikšanai. Kolektīvās aizsardzības kontekstā NBS turpinās dalību Starptautiskajos drošības atbalsta spēkos Afganistānā (ISAF). Viena laikus atsevišķas apakšvienības un NBS karavīri būs sagatavoti un darbosies NATO un Eiropas Savienības (ES) militāro formējumu sastāvā.

2010. gadā NBS attīstībai bija noteiktas šādas prioritārās jomas:

- NBS dalība starptautiskajā operācijā Afganistānā un starptautisko saistību izpilde;

- Militārās mācības kaujas spēju uzturēšanai un uzņēmējvalsts spēju nodrošināšanai;
- Sauszemes spēku kājnieku brigādes kaujas spēju uzturēšana un pilnveidošana;
- Gaisa spēku aviācijas bāzes «Lielvārde» attīstība;
- Jūras novērošanas sistēmas ieviešana.

Latvijas valsts aizsardzības nodrošināšana ir cieši saistīta ar veiksmīgu starptautisko sadarbību un padziļinātu iekļaušanos eiroatlantiskajā telpā, tāpēc ir svarīgi veidot un attīstīt sekmīgas starpvalstu attiecības valsts aizsardzības jomā, kā arī pārstāvēt Latvijas intereses starptautiskajās organizācijās. Lai to īstenotu, AM attīsta divpusējo un daudzpusējo sadarbību, uzturot militāro un civilo pārstāvju sistēmu ārvalstīs — NATO un ES struktūrās un organizācijās, kā arī atsevišķās valstīs. Tādējādi tiek garantēta Latvijas interešu pārstāvība un dalībvalsts saistību izpilde starptautiskajās organizācijās vai divpusējās sadarbības jomā.

NATO kolektīvās aizsardzības principa stiprināšana

Stiprinot NATO kolektīvās aizsardzības principu, par vienu no trim nozares prioritātēm ir noteikta dalība starptautiskajās operācijās, kas tiek īstenota ar dalību starptautiskajā operācijā Afganistānā. Neskatoties uz finansiālajām grūtībām, Latvijas kontingenta lielums šajā operācijā tika saglabāts 2009. gada līmenī. Lai sniegtu ieguldījumu kopējā operācijas stratēģijas īstenošanā, Latvija plāno turpināt drošības un stabilitātes veicināšanas uzdevumus un

piedalīties Afganistānas Nacionālās armijas apmācībā, veicinot afgāņu spējas uzņemties atbildību par drošību.

Latvija ir apņēmusies attīstīt kolektīvās aizsardzības sistēmas stiprināšanai nepieciešamās spējas, izpildot NATO spēju attīstības mērķu prasības. Līdz ar budžeta samazināšanos un strukturālajām reformām ir pārskatīts starptautisko saistību izpildes apjoms, būtiski apturot NATO spēju attīstības mērķu izpildi, tā vietā koncentrējoties uz sasniegto spēju uzturēšanu. Latvijai prioritāra ir sauszemes spēku bataljona kaujas grupas attīstība ar kaujas atbalsta un kaujas nodrošinājuma spējām, pretmīnu cīņas spēju attīstība, Lielvārdes bāzes izveide, kā arī komandvadības un kontroles sistēmas uzlabošana. Tiek veikta arī izvēršamo vienību sagatavošana, kas nodrošinās NBS spēju pilnvērtīgi līdzdarboties NATO operācijās.

Ieguldījums starptautiskajā drošībā

Jau vairākus gadus Latvija sniedz atbalstu valstīm, kuras ir apņēmušās veikt aizsardzības nozares reformas atbilstoši NATO standartiem. AM visaktīvākā sadarbība 2010. gadā bija ar Gruziju, Moldovu, Ukrainu un Kosovu, atsevišķi projekti tika īstenoti arī kopā ar Azerbaidžānu un Armēniju. Samazināta budžeta apstākļos AM neatteicās no partnervalstu atbalsta un turpināja sadarbību, organizējot aizsardzības ekspertu konsultācijas aizsardzības plānošanas, sabiedrisko attiecību, aizsardzības nozares reformas un militārpersonu inte-

grācības jautājumos. Tika turpināta aizsardzības sistēmas pārstāvju apmācība Baltijas aizsardzības koledžā Tartu Igaunijā.

Aizvadītajā gadā Latvija turpināja pildīt NATO kontaktvēstniecības Gruzijā pienākumus. Latvijas aizsardzības atašejs Gruzijā, AM pārstāvji un nerezidējošie padomnieki sniedza Gruzijas kolēģiem konsultācijas eiroatlantiskās integrācijas jautājumos. 2010. gadā AM organizēja vairākus seminārus Gruzijas AM sabiedrisko attiecību ekspertiem Rīgā un Tbilisi, kas deva iespēju iepazīstināt ar Latvijas pieredzi darbā ar sabiedrību integrācijas procesā NATO un skaidrot nepieciešamību piedalīties miera uzturēšanas operācijās. Jau sesto gadu Latvijas AM nerezidējošie padomnieki turpināja sadarbību ar Gruzijas AM.

2010. gadā turpinājās apjomīgs apmācību projekts — Jaunāko instruktoru kurss Moldovā, kurā iesaistījās NBS Instruktoru skola. 2011. gadā šis projekts tiks turpināts, secīgi pārejot

uz augstāku (seržantu) līmeņa apmācību.

Aizvadītajā gadā darbu NATO konsultatīvajā grupa Kosovā uzsāka nākamie AM civilie padomnieki.

Koordinējot atbalstu partnervalstīm un taupot līdzekļus, ar Latvijas AM aktīvu līdzdalību darbu turpināja Dienvidkaukāza un Moldovas koordinācijas forums, kas ir kļuvis par nozīmīgu mehānismu palīdzības saņemšanai NATO partnervalstīm — Armēnijai, Azerbaidžānai, Gruzijai un Moldovai. 2010. gadā darbu veiksmīgi turpināja Ziemeļvalstu—Baltijas valstu reģionālās aizsardzības sadarbības iniciatīva, koordinējot Ziemeļeiropas valstu un Baltijas valstu sadarbību ar Ukrainu, Gruziju un Balkānu reģiona valstīm, kas izpaužas kopīgu projektu veidošanā un ekspertu—padomnieku grupu nosūtīšanā uz partnervalstīm. Latvija kopā ar Lietuvu aizvadītajā gadā vadīja NATO Profesionālās attīstības programmu Gruzijā, kas veica AM un citu

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Jāņa Sārta tikšanās ar Gruzijas delegāciju

Gruzijas drošības iestāžu civilā personāla apmācību aizsardzības sistēmas reformas un valsts eiroatlantiskās integrācijas jomā.

Dalība starptautiskajās operācijās

2010. gadā Latvija ar savu militāro kontingentu piedalījās NATO vadītajā starptautiskajā operācijā Afganistānā (*ISAF*). Ieguldījums šajā starptautiskajā operācijā tika saglabāts 2009. gada līmenī, Latvijas kontingentam pildot dienesta pienākumus 176 karavīru sastāvā. Kopumā aizvadītajā gadā Latvija starptautiskajā operācijā Afganistānā piedalījās ar 353 NBS karavīriem.

pildīja spēka aizsardzības un eskortēšanas funkcijas, kā arī citus uzdevumus atbilstoši specialitātei. Karavīri savus pienākumus veica arī Mazāri Šarifā, Balkhas provincē, atrodoties reģionālajā pavēlniecībā «Ziemeļi», kā arī darbojās Nacionālā kontingenta atbalsta grupas ietvaros. Afganistānas galvaspilsētā Kabulā karavīri darbojās nacionālajā loģistikas atbalsta elementā, kur kopā ar norvēģu un citu sabiedroto valstu partneriem organizēja kravu nogādāšanu. Kopš 2010. gada vidus Kabulā darbojas Latvijas muitas virsnieks, kurš kārtro muitas formalitātes Ziemeļu koridora pārvadājumos iesaistītajām valstīm.

NBS karavīri starptautiskajā operācijā Afganistānā

Skaitliski lielākais Latvijas kontingenta karavīru skaits atradās Afganistānas valsts ziemeļos — Meimenā, Fārfābas provincē, kur Norvēģijas vadītās Provinču atjaunošanas vienības sastāvā Latvijas karavīri

2010. gada decembrī NBS pabeidza trešo, noslēdzošo Operacionālās sadarbības padomnieku grupas (*OMLT*) rotāciju Afganistānas austrumu reģionā. Šī vienība Kunāras provincē sadarbībā ar ASV karavīriem

piedalījās Afganistānas Nacionālās armijas apmācībā un veicināja Afganistānas valdības spēju uzņemties atbildību par drošības situāciju savā valstī. Latvija ir viena no nedaudzajām NATO dalībvalstīm, kas bija iesaistījusies drošības operāciju istenošanā šajā Afganistānas reģionā, kur iepriekš darbojās tikai ASV. Vairāk nekā divus gadus ilgusi Afganistānas armijas apmācība bija viens no sarežģītākajiem uzdevumiem atjaunotās Latvijas armijas vēsturē.

Pirmo reizi Latvijas bruņoto spēku vēsturē NBS kontingents 66 karavīru sastāvā no 2010. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam dežūrrežīmā piedalījās Polijas vadītajā ES Kaujas grupā (*EUBG 2010*) kopā ar Vāciju, Slovēniju un Lietuvu. Latvijas kontingenta sastāvā bija Nesprāgušās municijas neitralizēšanas vads, Militārās policijas vads, štāba virsnieki un nacionālais atbalsta elements. Savukārt NATO Reaģēšanas spēku (*NRF 14*) kaujas dežūrā gaidīšanas režīmā 2010. gadā atradās trīs NBS karavīri.

Aizvadītajā gadā tika pieņemts arī lēmums par Latvijas piedalīšanos ES militārajā operācijā *ATALANTA* pie Somālijas krastiem, un Saeima ir piešķirusi mandātu NBS dalībai šajā operācijā. Plānots, ka 2011. gadā ar Luksemburgas finansiālo atbalstu NBS šajā operācijā iesaistīsies kopumā ar četriem virsniekiem — diviem virsniekiem ES operācijas štābā un vēl diviem operācijas rajonā uz štāba kuģa un divpusēji uz Francijas kuģa.

Nemilitāro kravu tranzīts uz Afganistānu

AM ir noslēgusi vispārējo vienošanos ar diviem kravu pārvadātājiem par multimodālo pārvadājumu pakalpojumu nodrošināšanu kravu sūtījumiem uz Afganistānu un aicinājusi visas *ISAF* partnervalstis izmantot iespēju pārvadāt savas kravas caur Latviju. Kravu tranzīts notiek sadarbībā ar NATO pavēlniecību Eiropā un Pārvietošanas koordinācijas centru Eiropā.

Kopš aizvadītā gada marta ir veikti četri pārvadājumi caur Latviju uz Afganistānu. Izmēģinājumu braucienos ir pārvadāti kopumā 76 konteineri no Lielbritānijas, Norvēģijas, Zviedrijas, Spānijas un Beļģijas. Paralēli Latvijas vadošās valsts koncepta realizācijai notiek arī atsevišķi ASV kravu pārvadājumi, kuru apjoms 2010. gadā sasniedza 15 000 konteineru.

Pārsvarā uz Afganistānu kravas tika pārvadātas pa dzelzceļu, bet daļa — ar auto-transportu. Saskaņā ar Satiksmes ministrijas iepriekš veiktajiem aprēķiniem, no viena konteineru pārvadāšanas Latvijas ekonomika iegūst līdz pat 500 eiro.

ASV un Baltijas valstu starptautiskās militārās mācības

2010. gadā Latvijā tika rīkotas trīs starptautiskās militārās mācības — *«Baltic Host 2010»*, *«BALTOPS 2010»* un *«Sabre Strike 2011»*. Mācībās piedalījās Baltijas valstis, ASV un citas NATO dalībvalstis.

«Baltic Host 2010»

Baltijas valstu un ASV uzņemošās valsts atbalsta plānošanas mācībās «Baltic Host» atbildīgo valstu institūcijas kopīgi izstrādāja rīcības plānus un reaģēja uz notikumiem, lai nodrošinātu savlaicīgu un adekvātu sabiedroto militāro un atbalsta vienību uzņemšanu, izvietojumu integrāciju vienlaikus visu Baltijas valstu teritorijā.

Mācības «Baltic Host 2010» tika organizētas laika posmā no 2010. gada 31. maija līdz 4. jūnijam, un tajās piedalījās aptuveni 100 dalībnieki. Šajās mācībās plaši tika iesaistīti arī civilo iestāžu, piemēram, Satiksmes ministrijas, Ārlietu ministrijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, Valsts policijas u.c. dienestu pārstāvji.

«BALTOPS 2010»

Ilgadējās, praktiskajās jūras spēku mācībās *BALTOPS* piedalījās gan NATO, gan NATO

sadarbības programmas «Partnerattiecības mieram» valstis. Latvijai šajās mācībās bija jānodrošina uzņemošās valsts atbalsts mācību sauszemes operācijā, kuras laikā notika ASV militārās tehnikas un personāla izsēdināšana jūras piekrastē.

Mācības *BALTOPS* tika organizētas laika posmā no 2010. gada 27. maija līdz 22. jūnijam, un tajās piedalījās aptuveni 300—400 Baltijas valstu, ASV un citu NATO dalībvalstu, kā arī programmas «Partnerattiecības mieram» valstu karavīri.

«Sabre Strike 2011»

Sauszemes spēku rotas līmeņa mācību «Sabre Strike 2011» mērķis bija sadarbībā ar ASV sagatavot Baltijas valstu bruņoto spēku vienības dalībai starptautiskajā operācijā Afganistānā. Vienlaikus mācībās iesaistītie spēki apguva sadarbību daudznacionālā vidē, kā arī pārbauģdija vienību sadarbību un komandvāģdības sistēmu.

Militārās mācības „Baltops 2010”

Militārās mācības „Sabre Strike 2011”

Mācības «*Sabre Strike 2011*» tika organizētas laika posmā no 2010. gada 18. līdz 31. oktobrim, un tajās tika iesaistīti aptuveni 1500—2000 Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Polijas un ASV armijas karavīri.

2.3. Ģeotelpiskās informācijas politikas plānošana

AM organizē un koordinē valsts politikas īstenošanu ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā (militārām un civilām vajadzībām). Lai izpildītu minētos uzdevumus, ministrija sadarbojas ar tās padotībā esošo valsts aģentūru «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra», kas ir atbildīga par ģeotelpiskās informācijas produktu sagatavošanu, kā arī NBS Apvienotā štāba Ģeometeoinformācijas daļu, kuras atbildībā ir militārās ģeotelpiskās informācijas nodrošināšana NBS vienībām.

Militārās ģeotelpiskās politikas plānošana

2010. gadā militārās ģeotelpiskās informācijas eksperti turpināja iepriekš iesāktos

projektus un sadarbību ar nozares ekspertiem NATO un ES dalībvalstīs. Aktīva sadarbība notika ar ASV Nacionālās ģeotelpiskās izlūkošanas aģentūru, Lielbritānijas Aizsardzības ministrijas Ģeogrāfijas centru un Baltijas valstu starpā. Minētās valstis sniedz būtisku atbalstu, piegādājot NBS nepieciešamo ģeotelpisko informāciju starptautisko operāciju rajoniem, kā arī sadarbojoties ģeotelpiskās informācijas apmaiņā, kas nepieciešama Baltijas valstu teritorijā notiekošajām mācībām un vingrinājumiem.

Aizvadītajā gadā AM sadarbībā ar v/a «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra» un NBS Apvienotā štāba Ģeometeoinformācijas daļu rīkoja 15. ikgadējo Baltijas valstu militārās kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas konferenci. Konferences mērķis bija veicināt sadarbību starp Baltijas valstīm un visā reģionā militārās un civilās ģeotelpiskās informācijas jomā, apmainīties ar informāciju un pieredzi, kā arī apspriest kopējos sadarbības projektus.

2010. gadā ar Lielbritānijas Aizsardzības ģeogrāfijas centra atbalstu, kā arī sadarbojoties visu Baltijas valstu militārās kartogrāfijas speciālistiem, turpinājās darbs pie Zemo lidojumu kartes pilnveidošanas. Zemo lidojumu karte pēc Zemo lidojumu sistēmas izveidošanas kļūs par vienu no šīs sistēmas būtiskiem elementiem.

Ari aizvadītajā gadā AM pārstāvēja Latvijas valsti ES Satelītu centra valdē, NATO Ģeotelpiskās informācijas konferencē un Starptozaru standartizācijas darba grupā.

Militārās ģeotelpiskās informācijas jomā eksperti paplašināja savu sadarbību ar citām NATO un ES partnervalstīm, nostiprinot šo sadarbību ar līgumiem. 2010. gadā tika noslēgts ģeotelpiskās informācijas apmaiņas un sadarbības līgums starp Baltijas valstu militārās ģeotelpiskās informācijas dienestiem.

NBS karavīri militārajās mācībās

Civilās ģeotelpiskās politikas plānošana

Civilās ģeotelpiskās informācijas plānošanā pēc Ģeotelpiskās informācijas likuma pieņemšanas (2009. gada decembrī) būtiskākie uzdevumi bija likumā deleģēto Ministru kabineta noteikumu sagatavošana. Daļu noteikumu izstrādā AM, bet daļu — Tieslietu ministrija un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (šobrīd — Vides aizsardzības un reģionālās attīstības

ministrija). Pēc visu deleģēto noteikumu pieņemšanas Latvijā būs radīta institucionālā sistēma ģeotelpiskās informācijas apritei un sadarbībai.

Aizvadītajā gadā spēkā stājās arī Ministru kabineta noteikumi «Personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtība ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā», kuros pēc vairāku gadu pārtraukuma ģeodēzija ir atkal kļuvusi par t.s. reglamentēto profesiju — veicot ģeodēziskos darbus, personām ir nepieciešams sertifikāts.

Ar Ģeotelpiskās informācijas likumu Latvijas Republika pārņēma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2007/2/EK, ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*). AM turpina koordinēt pasākumus, kas saistīti ar direktīvas pārņemšanu un ieviešanu, ir izveidota arī *INSPIRE* kontaktpersonu grupa. AM pārstāvis Latviju pārstāv arī ES *INSPIRE* direktīvas komitejas sanāksmēs.

2010. gadā Izglītības un zinātnes ministrija izveidoja kosmosa tehnoloģiju darba grupu. Tās galvenie uzdevumi ir apzināt situāciju ar kosmosa tehnoloģiju izmantojumu Latvijā un izstrādāt pamatnostādnes turpmākai šīs nozares attīstībai, lai tuvāko piecu gadu laikā kļūtu par Eiropas Kosmosa aģentūras sadarbības valsti. Šajā darba grupā ir pārstāvēta arī AM — sniegts atbalsts, sagatavojot Latvijas pozīciju Globālās vides novērošanas un

drošības regulas projektam, kā arī diskusijās ar Eiropas Kosmosa aģentūras pārstāvjiem.

AM aktīvi sadarbojās ar Iekšlietu ministriju. Noslēgtās starpresoru vienošanās ietvaros Iekšlietu ministrijas struktūras ir ieguvušas pieeju visiem AM rīcībā esošajiem standarta ģeotelpiskās informācijas produktiem un atsevišķiem specifiskiem produktiem, piemēram, atsevišķu plūdu teritoriju prognožu kartēm.

2.4. Normativo aktu izstrāde valsts aizsardzības nozarē

2010. gadā stājušies spēkā 10 likumi.

1. 13.05.2010. likums «Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā» (paredz tiesības pārdzīvojušajam laulātajam saņemt vienreizēju pabalstu un paredz pārtraukt izdienas pensiju izmaksu ierobežotā apmērā atbilstoši Satversmes tiesas 21.12.2009. spriedumā lietā Nr. 2009-43-01 nolemtajam).
2. 09.09.2010. likums «Grozījumi Militārpersonu izdienas pensiju likumā» (nosaka pārejas periodu līdz 29.06.2014. likuma normas piemērošanai par izdienas pensijas piešķiršanai nepieciešamā nodienētā laika pagarināšanu par pieciem gadiem).
3. 16.12.2010. likums «Grozījums Latvijas Republikas Zemessardzes likumā» (līdz 2011. gada beigām pagarina termiņu, kad Zemessardzes sastāvā var būt militārie darbinieki).
4. 16.12.2010. likums «Grozījums Nacionālo bruņoto spēku likumā» (līdz 2011. gada beigām pagarina termiņu, kad NBS sastāvā var būt militārie darbinieki).
5. 11.03.2010. likums «Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā» (ņemot vērā NBS reformu, precizē atsevišķu vienību uzdevumus, atsakoties no spēku veidiem un tiem deleģētajiem uzdevumiem).
6. 11.03.2010. likums «Grozījumi Militārā dienesta likumā» (paredz, ka karavīrs, kurš apguvis paplašinātās pirmās palīdzības karavīra mācību kursa programmu, pildot dienesta pienākumus, ir tiesīgs sniegt paplašināto pirmo palīdzību, izmantojot Ministru kabineta apstiprinātā sarakstā iekļauto aprīkojumu, medicīniskos materiālus un medikamentus).
7. 21.10.2010. likums «Grozījumi Militārā dienesta likumā» (harmonizē terminu lietojumu Militārā dienesta likumā un nosaka jaunus kritērijus, kuru dēļ persona netiek pieņemta militārajā dienestā, kā arī kuru iestāšanās gadījumā persona tiek atvaļināta no dienesta).
8. 15.04.2010. likums «Grozījumi Valsts apbalvojumu likumā» (paredz iespēju apbalvot valsts aizstāvjus arī pēc nāves).
9. 14.10.2010. likums «Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā» (paredz likumā sakārtot mēnešalgu grupas, ietvert deleģējumu izstrādāt Ministru kabineta dažādus noteikumus, t.sk. noteikt kārtību, kādā diplomātus, diplomātiskā un konsulārā dienesta amatpersonas

(darbiniekus), specializētos atašejus, sakaru virsniekus, karavīrus, tiešās pārvaldes iestādes amatpersonas (darbiniekus) vai valsts drošības iestādes amatpersonas (darbiniekus) norīko dienestā (darbā) starptautiskajā organizācijā vai tās dalībvalsts institūcijā ārvalstīs, kā arī attiecīgās atbildības piešķiršanas kārtību un nosacījumus).

10. 14.10.2010. likums «Grozījumi Valsts civildienesta likumā» (paredz tiesības ierēdni valsts interesēs norīkot dienestam starptautiskajās organizācijās, kā arī paredz iespēju, ka ierēdnis pats pēc savas iniciatīvas vēlas uz noteiktu laiku strādāt kādā starptautiskajā organizācijā. Pēc atgriešanās ierēdnim var piedāvāt iepriekšējo vai līdzvērtīgu amatu valsts pārvaldes iestādē, ja ir vakants amats un persona atbilst noteiktajām prasībām).

2010. gadā sagatavots likumprojekts —

grozījumi likumā «Latvijas Nacionālo bruņoto spēku piedalīšanās starptautiskajās operācijās» (grozījumi paredz aizsardzības ministram tiesības pieņemt lēmumu par NBS vienību un ārvalstu bruņoto spēku vienību kopējām militārajām mācībām ārvalstīs, izņemot gadījumus, kad mācības notiek valstīs, kuras nav NATO vai ES dalībvalstis, par kurām attiecīgi lemj Ministru kabinets).

2010. gadā stājušies spēkā 40 Ministru kabineta (MK) noteikumi, būtiskākie no tiem:

1. 29.06.2010. MK noteikumi Nr. 605 «Kārtība, kādā izmeklē un uzskaita nelaimes gadījumus, kuros cietuši kara-

vīri dienesta laikā un zemessargi, pildot dienestu Zemessardzē» (noteikumi nosaka kārtību, kādā izmeklējami un uzskaitāmi nelaimes gadījumi, kuros cietuši karavīri dienesta laikā un zemessargi, pildot dienestu Zemessardzē);

2. 16.11.2010. MK noteikumi Nr. 1042 «Par karavīru sociālajām garantijām» nosaka kārtību, kādā karavīri saņem šādas Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atbildības likumā noteiktās sociālās garantijas;
3. 29.06.2010. MK noteikumi Nr. 578 «Noteikumi par izdevumiem, kas saistīti ar karavīra vai zemessarga apbedīšanu un karavīra kapa pieminekļa uzstādīšanu, un minēto izdevumu apmēru» (noteikumi nosaka to izdevumu veidus un apmēru, kas saistīti ar karavīra vai zemessarga apbedīšanu un karavīra kapa pieminekļa uzstādīšanu, ja: karavīrs gājis bojā vai miris dienesta laikā, pildot dienesta pienākumus vai ar militāro dienestu saistītu iemeslu dēļ; zemessargs gājis bojā vai miris dienesta laikā, pildot Zemessardzes uzdevumus vai piedaloties apmācībā). Ar grozījumiem, kas pieņemti MK 14.09.2010;
4. 12.01.2010. MK noteikumi Nr. 36 «Noteikumi par pabalstu un kompensāciju apmēriem un izmaksas kārtību karavīriem, kuri pilda dienesta pienākumus ārpus valsts» (noteikumi nosaka pabalstu un kompensāciju apmērus atbilstoši dienesta vietas specifiskajiem apstākļiem, kā arī pabalstu un kompensāciju izmaksas kārtību karavīriem, kuri pilda dienesta pienākumus ārpus valsts);

5. 05.10.2010. MK noteikumi Nr. 947 «Karavīru un zemessargu militārās disciplīnas reglaments» (noteikumi nosaka karavīru un zemessargu militāro disciplīnu un tās nodrošināšanas kārtību);
6. 05.10.2010. MK noteikumi Nr. 948 «Noteikumi par zemessargiem izmaksājamo dienesta uzdevumu izpildes un apmācību kompensāciju, Zemessardzes veterānu priekšnieka algu, kā arī zemessarga mantai nodarīto zaudējumu atlīdzību» (noteikumi nosaka kārtību, kādā zemessargam izmaksā kompensāciju par katru dienesta uzdevumu izpildes vai apmācības dienu, un tās apmēru; kārtību, kādā Zemessardzes veterānu priekšniekam izmaksā algu, un tās apmēru; kārtību, kādā izmaksā atlīdzību par zaudējumiem, kas nodarīti zemessarga mantai viņa dienesta uzdevumu izpildes dēļ vai piedaloties apmācībā);
7. 05.10.2010. MK noteikumi Nr. 936 «Kārtība, kādā Latvijas Republikas Zemessardze sniedz atbalstu valsts un pašvaldību institūcijām likumpārkāpumu novēršanā, sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanā» (noteikumi nosaka kārtību, kādā Latvijas Republikas Zemessardze sniedz atbalstu valsts un pašvaldību institūcijām likumpārkāpumu novēršanā, sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanā);
8. 14.09.2010. MK noteikumi Nr. 863 «Kārtība, kādā zemessargu iesaista Zemessardzes uzdevumu izpildē un apmācībā» (noteikumi nosaka kārtību, kādā zemessargu iesaista Zemessardzes uzdevumu izpildē un zemessargu apmācībā);
9. 14.09.2010. MK noteikumi Nr. 864 «Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 29. jūnija noteikumos Nr. 605 «Kārtība, kādā izmeklē un uzskaita nelaimes gadījumus, kuros cietuši karavīri dienesta laikā» (papildināts ar normām, kas attiecas uz nelaimes gadījumu, kuros cietuši zemessargi, pildot dienestu Zemessardzē, izmeklēšanu);
10. 30.03.2010. MK noteikumi Nr. 312 «Grozījumi Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumos Nr. 236 «Aizsardzības ministrijas nolikums» (papildina AM nolikumu ar no NBS pārņemtajām funkcijām, nosakot, ka NBS attīstības plānu sagatavo AM. Precizēts ministrijas padotībā esošo iestāžu uzskaitījums atbilstoši MK 15.12.2009. noteikumiem Nr. 1419 «Rekrutēšanas un jaunsardzes centra nolikums» un MK 15.12.2009. noteikumiem Nr. 1418 «Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra nolikums»);
11. 07.12.2010. MK noteikumi Nr. 1107 «Grozījumi Ministru kabineta 2006. gada 21. novembra noteikumos nr. 966 «Kārtība, kādā militārās aviācijas gaisakuģi veic lidojumus Latvijas Republikas gaisa telpā» (paredz izveidot Latvijas gaisa telpā zemo lidojumu sistēmu).

2010. gadā izdoti seši MK rīkojumi, būtiskākie no tiem:

1. 01.09.2010. MK rīkojums Nr. 521 «Par koeficienta noteikšanu piemaksas aprēķināšanai karavīriem, kuri piedalās starptautiskajā miera nodrošināšanas operācijā Afganistānā» (nosaka koeficientu piemaksas

apbrīcināšanai karavīriem, kuri piedalās starptautiskajā miera nodrošināšanas operācijā Afganistānā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūciju Nr.S/RES/1386 (2001) un Nr.S/RES/1510 (2003);

2. 15.03.2010. MK rīkojums Nr. 148 «Par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību un ārvalstu bruņoto spēku vienību kopīgajām militārajām mācībām ārvalstīs 2010. gadā» (Nosaka juridisko pamatu NBS vienību dalībai mācībām ārvalstīs 2010. gadā). Ar grozījumiem, kas pieņemti MK 02.06.2010. un 23.08.2010;
3. 19.05.2010 MK rīkojums Nr. 274 «Par Latvijas Nacionālo bruņoto spēku vienību un ārvalstu bruņoto spēku vienību kopīgajām militārajām mācībām Latvijas teritorijā» (nosaka juridisko pamatu NBS vienību dalībai mācībās Latvijā, kur ārvalstu militārpersonu skaits Latvijas teritorijā pārsniedz 500).

Citi 2010. gadā izdotie MK noteikumi un rīkojumi regulē starpvalstu sadarbību NATO ietvaros, divpusējo sadarbību, kā arī citus ar valsts aizsardzību, drošību un profesionālo dienestu saistītus jautājumus.

2.5. Starptautiskā sadarbība

Sadarbība Baltijas valstu un Ziemeļeiropas valstu reģionā

Latvijas drošības un aizsardzības politikā par vienu no prioritātēm ir izvirzīta Baltijas valstu sadarbība un kopēju projektu īstenošana

Igaunijas Aizsardzības spēku komandieris ģenerālleitnants Ants Lāneots, Latvijas NBS komandieris ģenerālmajors Raimonds Graube un Lietuvas Bruņoto spēku komandieris ģenerālmajors Arvids Počs

aizsardzības nozarē. Baltijas valstu sadarbība aizsardzības jomā veicina Latvijas, Lietuvas un Igaunijas NATO savietojamības prasību izpildi un pašaizsardzības spēju celšanu, kas ir nozīmīgs priekšnoteikums sekmiņai sadarbības nodrošināšanai miera uzturēšanas un križu vadības operācijās. Nozīmīgākie Baltijas valstu projekti aizsardzības jomā (Baltijas valstu jūras eskadra — *BALTRON*, Baltijas aizsardzības koledža — *BAL-TDEFCOL*, Baltijas gaisa telpas novērošanas sistēma — *BALTNET*) ir trīspusēji. Šo projektu vadība rotē starp Baltijas valstīm, un izmaksas tiek segtas vienlīdzīgi. Baltijas valstu sadarbība aizsardzības jomā ir izveidojusies dinamiska un veiksmīga. Tā tiek koordinēta gan aizsardzības ministru (ministru komiteja), gan bruņoto spēku komandieru (militārā komiteja) līmenī, gan arī ekspertu līmenī.

AM ir aktīvi pievērsusies arī sadarbībai starp Baltijas valstīm un Ziemeļeiropas valstīm. Ir uzsākts izvērtējums, kādos projektos var notikt padziļināta sadarbība, t.i., sākot ar kopējās izpratnes veidošanu par stratēģiskiem drošības politikas jautājumiem un beidzot ar kopīgu vienību veidošanu (piemēram,

ES kaujas grupa). Reģiona sadarbība ir būtisks valsts aizsardzības politikas stūrakmens, jo vienota izpratne un kopīga interešu aizstāvēšana plašākos forumos dod lielākas iespējas ietekmēt notiekošos procesus Latvijai vēlamajā virzienā.

Latvijas galvenais mērķis starptautiskajā sadarbībā ir palicis nemainīgs — veicināt bruņoto spēku attīstību atbilstoši mūsdienu drošības izaicinājumiem un savietojamību ar citu valstu bruņotajiem spēkiem.

Latvijas aizsardzības ministrs Dr. Artis Pabriks tiekas ar Somijas vēstnieci Latvijā Mariu Sereniū

Ciešākas sadarbības veicināšana reģionā, Baltijas un Ziemeļeiropas valstu starpā, nemainīgi ir viena no aizsardzības nozares prioritātēm. Tā nodrošina iespēju reģiona valstu pozīciju koordinēšanai NATO un ES, ļaujot paust saskaņotu reģiona valstu nostāju un labāk aizstāvēt viedokli NATO un ES līmenī. Nākotnē šī sadarbība paver iespējas attīstīt labāku bruņoto spēku savietojamību, kā arī ekonomēt resursus, kopīgi plānojot mācības, infrastruktūras izmantošanu un iepirkumus.

Vienlaikus arī 2010. gadā NBS virsnieki piedalījās militārajās mācībās, starptautis-

kās sadarbības projektos un turpināja iegūt militāro izglītību, lai celtu kvalifikāciju.

Tradicionāli galvenās Latvijas sadarbības valstīs ārpus reģiona robežām ir ASV, Vācija, Francija, Lielbritānija, Polija un NATO partnervalstis. Ar ASV 2010. gadā sevišķi intensīva sadarbība bijusi militāro mācību organizēšanā Latvijā — «*Baltic Host 2010*», «*Sabre Strike 2011*» un «*BALTOPS 2010*».

Latvijas Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Jānis Sārts tiekas ar Vācijas bruņoto spēku komandiera vietnieku ģitn. Johannu Georgu Doru

Eiropas Savienības Kopējā drošības un aizsardzības politika

Militāro spēju attīstība ekonomiskās krīzes apstākļos kļuva arī par ES aizsardzības un militāro diskusiju centrālo jautājumu. Latvija atbalstīja priekšlikumu meklēt jaunas, efektīvas un elastīgākas pieejas spēju izstrūkuma novēršanā un pauda gatavību dalīties savā reformu pieredzē ar citām ES dalībvalstīm. Iesaistoties 2010. gada diskusijās, Latvija uzsvēra, ka jaunajiem risinājumiem ir jāsniedz maksimāls ieguvums, vienlaikus palīdzot taupīt līdzekļus. Sevišķu ES aizsardzības ministru ievēribu

ieguva resursu apvienošanas iniciatīva, jo kopīgi projekti palīdz efektīvāk izmantot resursus un veicina spēju savietojamību, kas ir īpaši būtiska dalībai starptautiskajās operācijās. Šajā kontekstā Baltijas valstu sadarbība ir viens no piemēriem, kā izmantot resursu apvienošanas sniegtās iespējas.

Jāatzīmē, ka 2010. gada pirmajā pusgadā Latvija dežūrrežīmā kopā ar Poliju, Vāciju, Slovākiju un Lietuvu piedalījās ES kaujas grupā.

Latvijas aizsardzības ministrs Dr. Artis Pabriks tiekas ar ASV vēstnieci Latvijā Džūdītu G. Gārberi

Bruņojuma kontrole

2010. gadā Latvija turpināja aktīvi pildīt starptautisko bruņojuma kontroles līgumu saistības, piedaloties informācijas apmaiņā, veicot militārās inspekcijas un novērtējuma vizītes citās dalībvalstīs, uzaicinot bruņojuma kontroles speciālistus novērot NBS mācības, kā arī uzņemot citu valstu inspekcijas Latvijā.

Aizvadītajā gadā Krievija un Baltkrievija veica divas Eiropas Drošības un sadarbības

organizācijas (EDSO) «Vīnes dokumenta 99» inspekcijas un divas novērtējuma vizītes. Kaimiņvalstu — Krievijas, Baltkrievijas, Zviedrijas, Lietuvas un Igaunijas — bruņojuma kontroles pārstāvji tika uzaicināti novērot NBS militāro mācību «*Sabre Strike 2011*» norisi.

2010. gadā Latvijas bruņojuma kontroles eksperti sadarbībā ar Vāciju piedalījās Atvērto debesu līguma lidojumā virs Krievijas un Baltkrievijas, kā arī viena Krievijas un Baltkrievijas lidojuma nodrošināšanā virs Latvijas teritorijas.

Aizvadītajā gadā EDSO tika uzsāktas aktīvas sarunas par «Vīnes dokumenta 99» pārstrādi un uzlabošanu.

NATO un Krievijas attiecības

2010. gads bija attiecību atjaunošanas laiks starp NATO un Krieviju. Pēc attiecību pārtraukuma tika atjaunota militārā sadarbība, kuras rezultāti ir vērtējami kā apmierinoši. Kopumā Lisabonas samits formāli iezīmē jaunu attiecību sākšanu ar Krieviju, norādot uz vēlamo mērķi — patiesu stratēģisko partnerību starp NATO un Krieviju. Aizvadītajā gadā tika pabeigta kopējo 21. gadsimta izaicinājumu izvērtēšana, kas kalpos kā pamats tālākajai NATO un Krievijas sadarbībai. Vienlaikus priekšplānā izvirzījās jautājums par iespējamo sadarbību pretraķešu aizsardzības jomā, kas būs pārbaudījums NATO un Krievijas attiecībām.

Latvijas nostāja NATO sadarbībā ar Krieviju saglabājas konstruktīvi pragmatiska. Ņemot vērā, ka visām iesaistītajām pusēm ir kopīgi izaicinājumi, sadarbība ir nepieciešama, taču tai jābalstās uz abpusēju ieinteresētību, atklātību un savstarpīgumu, savukārt praktiskās sadarbības izpausmēs galvenā ir kvalitāte, nevis kvantitāte. Labs piemērs ir caur Latviju un Krieviju izveidotais tranzīta maršruts uz Afganistānu, kas gan sekmē NATO centienus Afganistānā, gan attīsta Latvijas un Krievijas sadarbību un sniedz ieguldījumu Latvijas ekonomikā.

2.6. Nodrošinājuma politika

Bruņoto spēku apgāde

2010. gadā aizsardzības nozarē tika turpināta 2009. gadā aizsāktā finanšu līdzekļu

taupīšana. Iepirkumi tika plānoti un veikti, lai nodrošinātu aizsardzības struktūras pamatvajadzības minimālā daudzumā un saglabātu svarīgākās NBS funkcijas. Lai nodrošinātu NBS kaujas spēju saglabāšanu un padarītu efektīvāku sistēmas darbību samazināta finansējuma apstākļos, tika turpināta 2009. gadā uzsāktā AM un NBS nodrošinājuma struktūras reorganizācija. Par svarīgu rezultātu aizvadītajā gadā ir uzskatāma NBS vienību kaujas spēju saglabāšana esošajā līmenī. Īpaša uzmanība tika pievērsta NBS Sauszemes spēku brigādes attīstībai kā galvenajai bruņoto spēku kaujas vienībai, kas nodrošina karavīru dalību starptautiskajās operācijās un tiek iesaistīta dažāda veida un līmeņa mācībās. Nozīmīgi uzdevumi bija arī sakaru un informācijas sistēmas attīstība, gaisa telpas novērošanas un kontroles spēju attīstība, kā arī nodrošinājuma un apgādes sistēmu pilnveidošana.

Militārās mācības „Sabre Strike 2011”

Gaisa spēku aviācijas bāzes ēka

Lai veicinātu eksportspējīgu vietējās rūpniecības, pakalpojumu un pētniecības nozaru attīstību, Aizsardzības ministrijas pārstāvji iesaistījās Ministru kabineta noteikumu «Noteikumi par kompensācijas darījumu piemērošanu iepirkumos valsts aizsardzības vajadzībām» izstrādē. Noteikumi nosaka, kādos gadījumos, iepērkot ārvalsts militāras nozīmes preces, tiek piemērots kompensācijas darījums, kādi ir piemērojami kompensācijas darījuma veidi, to vērtība, līgumu slēgšanas kārtība, gan nepiemērojot, gan piemērojot iepirkuma procedūru, kā arī kompensācijas darījumu izvērtēšana un uzraudzība.

2010. gadā tika turpināta no 1996. gada uzsāktā sadarbība ar ASV militārā finansējuma programmas (*FMF*) līdzekļu ietvaros (ASV bezatlīdzības, Senātā apstiprināmo naudas līdzekļu piešķiršana citai valstij mate-

riāltehnisko līdzekļu iegādei saskaņā ar ASV likumdošanu un iepirkuma procedūrām).

Aizsardzības spēju attīstības projekti

2010. gadā tika turpināts nozīmīgākais NBS ilgtermiņa projekts — bāzes «Lielvārde» lidlauka rekonstrukcija, kura realizēšanā tiek izmantots arī NATO līdzfinansējums. Projekta ietvaros paredzēts izveidot NATO un nacionālajām prasībām atbilstošu lidlauku, kā arī mūsdienīgu un daudzfunkcionālu militāro bāzi.

Aizvadītajā gadā tika veikti lidlauka rekonstrukcijas 1. bloka (skrejceļa rekonstrukcija, gaisakuģu bremzēšanas iekārtu iegāde un uzstādīšana, rezerves apgaismes ģeneratora iegāde un uzstādīšana) darbi. 2010. gada vasarā pabeigta bāzes Ziemeļu pievedceļa izbūve.

Ir izstrādāti tehniskie projekti no NATO Drošības investīciju programmas finansētām ēkām — gaisakuģu bruņojuma noliktavai, apsildāmam angāram ar remontdarbnieku un smērvielu noliktavai. Gada nogalē uzsāks starptautiskais NATO iepirkuma konkurss lidlauka rekonstrukcijas 2. bloka (manevrēšanas ceļu rekonstrukcija, gaisakuģu dzinēju testēšanas laukuma izbūve) un 3. bloka (gaisakuģu stāvvietu rekonstrukcija, helikopteru pacelšanās un nosēšanās laukuma, materiāltehnisko līdzekļu iekraušanas un izkraušanas laukuma, helikopteru stāvvietu izbūve) būvniecības darbiem.

2010. gadā turpinājās Jūras novērošanas sistēmas projekts. Jūras novērošanas sistēmas izveidē tiks būvēti 12 un rekonstruēts viens tehniskās novērošanas punkts, kā arī iegādātas divas mobilās stacijas. Projekts atbilstoši 2006. gadā noslēgtajam līgumam tiek realizēts sadarbībā ar NATO Uzturēšanas un apgādes aģentūru. Jaunā Jūras novērošanas sistēma ļaus savienot

Jūras novērošanas sistēmas Tehniskās novērošanas punkts Skēdē

Jaunais Jūras spēku flotiles patruļkuģis "Skrunda"

divu pamatfunkciju izpildi — civilās funkcijas (krasta apsardzes uzdevumi, cilvēku meklēšana un glābšana uz jūras, vides aizsardzība, katastrofu likvidācija uz jūras u. c.) un militārās funkcijas (teritoriālo ūdeņu aizsardzība, kā arī citi militārie uzdevumi).

Aizvadītajā gadā pabeigta piecu tehniskās novērošanas punktu būvniecība. Kopumā līdz 2010. gada beigām izbūvēti un aprīkoti deviņi tehniskās novērošanas punkti.

2010. gadā tika turpināts arī krasta apsardzes patruļkuģu būves projekts. A/s «Rīgas kuģu būvētava» būvētie pieci patruļkuģi nodrošinās Jūras spēku modernizāciju, un ar vairāku moduļu palīdzību tos varēs izmantot gan militārām, gan civilām vajadzībām.

Projekta ietvaros aizvadītajā gadā turpinājās pirmā patruļkuģa «Skrunda» būvniecība. Otrā patruļkuģa «Cēsis» būvniecība tika uzsākta 2010. gada maijā, savukārt 2010. gada jūnijā ar svinīgu ceremoniju akciju sabiedrībā «Rīgas kuģu būvētava» tika atklāta jau trešā krasta apsardzes patruļkuģa «Viesīte» būvniecība.

2.7. Zinātniskās pētniecības darbības koordinēšana

Valsts aizsardzībai nepieciešamo pētījumu nodrošināšana

2010. gadā par AM budžeta līdzekļiem turpinājās divu jau iepriekšējos gados uzsāktu pētījumu finansēšana:

1. «Mikroorganismu izmantošana sprādzienbīstamu vielu degradācijā» (šis pētījums guvis arī starptautisku ievēribu).
2. ««Imanta» (*Alkmaar*) klases kuģu minū meklētāju darbības simulācijas programmu izstrāde».

Starptautiskā sadarbība zinātnes jomā

Lai veicinātu Baltijas valstu aizsardzības ministriju sadarbību, koordinētu un optimizētu zinātniskās pētniecības darbību, kā arī racionālāk izmantotu akadēmiskos, tehniskos un finanšu resursus, 2010. gada 7. maijā Baltijas valstu aizsardzības ministri noslēdza vienošanos par sadarbību ar aizsardzību saistītās pētniecības un tehnoloģiju jomā. Vienošanās ietver sadarbības principus, metodes un formas, kas balstītas uz kopīgām interesēm un vienotu aktuālo politiskā un ekonomiskā stāvokļa izpratni, ņemot vērā aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās diversifikācijas iespējas Baltijas valstīs.

Latvijas nacionālie pārstāvji 2010. gadā piedalījās četru NATO Pētniecības un tehnoloģiju organizācijas kolēģiju darbā un divās kolēģiju darba grupās. Organizācija ir atbildīga par NATO aizsardzības pētniecības un tehnoloģiju procesa organizāciju, koordināciju un integrāciju, kolektīvās pētniecības un tehniskās informācijas apmaiņas vadību, nacionālo aizsardzības pētniecības aktivitāšu koordinēšanu, ilgtermiņa NATO pētniecības un tehnoloģiju stratēģijas izstrādāšanu un konsultāciju nodrošināšanu pētniecības un tehnoloģiju jautājumos.

2.8. Militārā izglītība un svešvalodu apmācība

Militārās izglītības un apmācības politikas izstrāde

2010. gadā tika akreditēta Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmijas profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma «Militārā vadība un drošība», kas tiek īstenota sadarbībā ar Baltijas aizsardzības koledžu. Studiju programma izstrādāta, vadoties pēc starptautiskās pieredzes komandējošā sastāva virsnieku izglītībā.

2010. gadā AM izveidota darba grupa, kas izstrādā NBS kareivju un instruktoru speciālistu koncepciju. Turpinās darbs pie NBS karavīru speciālistu apzināšanas, militārā dienesta pakāpju piešķiršanas un profesionālo kvalifikācijas prasību nosacījumu izstrādes, kā arī nepieciešamo finanšu resursu aprēķināšanas un tiesību aktu projektu izstrādes.

Aizvadītajā gadā ierobežotā apjomā tika izmantotas iespējas NBS karavīriem iegūt vispārējo militāro izglītību ārvalstīs. Kopā ārvalstīs dažāda līmeņa karjeras kursos mācījās 24 virsnieki. Jaunākā štāba virsnieka līmeņa kursu beidza desmit karavīri, no kuriem viens mācījās Slovākijā, trīs Lietuvā, viens Beļģijā un pieci ASV starptautiskās militārās apmācības (IMET) programmas ietvaros. 11 karavīri beidza vecākā štāba virsnieka līmeņa kursu, savukārt viens virsnieks — augstākā komandējošā

sastāva līmeņa kursu Baltijas aizsardzības koledžā. Viens virsnieks uzsāka mācības vecākā štāba virsnieka līmeņa kursā un viens virsnieks — augstākā komandējošā sastāva līmeņa kursā ASV IMET programmas ietvaros.

NBS karavīri apgūst mācību kursu Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā

Veicinot jaunatnes pilsonisko un patriotisko audzināšanu un izglītošanu valsts aizsardzības jautājumos, AM ir noslēgusi starpresoru vienošanos ar Izglītības un zinātnes ministriju un Valsts izglītības satura centru par vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta «Valsts aizsardzības mācība» standarta un programmas paraugu izstrādi un priekšmeta īstenošanu izglītības iestādēs. Saskaņā ar valsts jaunatnes politikas pamatnostādnēm tika apstiprinātas Jaunsardzes 2010.—2014. gada attīstības vadlīnijas, kas nosaka kustības darbības uzdevumus un virzienus nākamajam pārskata periodam.

Svešvalodu mācību organizācija

2010. gadā visās NBS Valodu skolas mācību nodaļās (Rīgā, Alūksnē un Liepājā)

NBS karavīriem tika nodrošināta iespēja apgūt angļu, franču, vācu un citas svešvalodas intensīvajos un neintensīvajos mācību kursus. AM darbiniekiem Latvijā tika organizēti angļu un franču valodas neintensīvie mācību kursi. AM darbiniekiem un NBS karavīriem bija iespēja apmeklēt arī Francijas Kultūras centra organizētos franču valodas kursus valsts iestāžu darbiniekiem.

NBS Valodu skola organizēja sešas *NATO STANAG* testa sesijas, kurās piedalījās 224 AM un NBS amatpersonas.

Aizvadītajā gadā *IMET* programmas ietvaros pasniedzēju kvalifikācijas paaugstināšanas kursus ASV piedalījās trīs NBS Valodu skolas pasniedzēji/speciālisti, savukārt Starptautiskā valodu koordinācijas biroja organizētajā profesionālajā seminārā Bulgārijā piedalījās viens NBS Valodu skolas pārstāvis.

Viena NBS Valodu skolas pasniedzēja 2010. gadā piedalījās Afganistānas Nacionālās armijas angļu valodas pasniedzēju metodiskajā apmācībā, kas notika Lielbritānijas padomes Afganistānas Nacionālo drošības spēku valodas spēju projekta ietvaros.

2.9. Novērtējums par stratēģijas ieviešanu

2006. gadā AM izstrādāja Aizsardzības ministrijas darbības stratēģiju 2007.—2009. gadam, kas bija ministrijas vidējā termiņa plānošanas dokuments un ietvēra AM

kompetencē esošos politikas plānošanas dokumentos noteiktos mērķus, un bija balstīta uz AM nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem.

AM darbības stratēģija tika izstrādāta, lai uzlabotu vidēja termiņa budžeta plānošanas procesu, tieši saistot politikas plānošanas dokumentus un pasākumus to ieviešanai ar pieejamo un nepieciešamo budžeta finansējumu. Aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta apjoma krass samazinājums liedza vairāku stratēģijā plānoto pasākumu izpildi daļēji vai pat pilnībā, tāpēc galvenais uzvars tika likts uz esošo spēju saglabāšanu minimālā apjomā, starptautisko saistību izpildi un normatīvās bāzes sakārtošanu.

Lai iezīmētu aizsardzības nozares turpmāko attīstību, AM 2010. gadā izstrādāja aizsardzības nozares vidēja termiņa darbības stratēģiju, kuras mērķis ir noteikt AM, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, darbību un finanšu līdzekļu izlietošanas prioritātes no 2011. līdz 2014. gadam atbilstoši noteiktajiem nozares uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Līdz 2011. gada beigām stratēģijas principi tiks iestrādāti NBS gada plānā, kurš sastāvēs no divām daļām — ilgtermiņa attīstības vīzijas (12 gadiem) un vidējā termiņa attīstības vīzijas (4 gadiem).

2.10. Audits un iekšējie kontroles mehānismi

2010. gadā veikti 12 auditi un četri pēcauditi par jau izteikto audita ieteikumu ieviešanu AM un tās padotības iestādēs, t.sk. NBS.

Nozīmīgākie auditi bija par zemessargu apmācību un tās efektivitāti, invaliditātes statusa piešķiršanas kārtību NBS karaviņiem, zinātniskās pētniecības projektiem un to lietderību. Ir uzsākta auditu laikā konstatēto trūkumu novēršana, un lielākā daļa no tiem ir jau novērsti.

Aizvadītajā gadā aizsardzības nozarē veikta 31 dienesta pārbaude un izmeklēšana un divas disciplinārlietas. Šo procedūru mērķis bija nodrošināt lietderīgu un racionālu valsts finanšu līdzekļu izlietojumu. Izskatīti arī 12 NBS karavīru iesniegumi un sniegtas konsultācijas karaviņiem par dienesta gaitas jautājumiem.

2010. gadā nodrošināta sekmīga sadarbība ar Valsts kontroli, Korupcijas apkarošanas un novēršana biroju, kā arī NBS Militāro policiju.

2.11. Strukturālās reformas un reorganizācijas

Lai nodrošinātu optimālu aizsardzības nozares darbību un funkciju sadalījumu, aizvadītajā gadā tika realizētas 2009. gadā uzsāktās reformas AM un NBS struktūras efektivizācijas un optimizācijas pasākumu ietvaros.

Atbilstoši aizsardzības ministra vadlīnijās noteiktajam AM no NBS pārņēma stratēģiskās plānošanas funkciju, ministrijas struktūrā integrējot 23 militārpersonas.

Likvidējot NBS preses dienestu un pārņemot tā funkcijas, ar 2010. gada 1. janvāri uz reorganizētā Sabiedrisko attiecību departamenta bāzes izveidots Militāri publisko attiecību departaments. Tā sastāvā ietilpst Preses nodaļa un Militāri publiskās informācijas nodaļa. Departaments atrodas tiešā valsts sekretāra pakļautībā.

Struktūras reorganizācijas ietvaros ar 2010. gada 1. janvāri izveidots arī Audita un inspekcijas departaments, kurā apvienotas un centralizētas iekšējās kontroles funkcijas. Struktūrvienība ir atbildīga par iekšējās kontroles sistēmas uzraudzību AM un tās padošanas iestādēs, t.sk. NBS, kā arī par iekšējās kontroles sistēmas darbības pilnveidošanu. Departamenta sastāvā ietilpst Ģenerālinspekcijas nodaļa un Audita nodaļa, un tas atrodas tiešā valsts sekretāra pakļautībā.

Valsts sekretāra vietnieka administratīvos un juridiskos jautājumos pakļautībā izveidots Personāla attīstības departaments, kura sastāvā iekļautas līdz tam patstāvīgās nodaļas — Personāla nodaļa, Sociālo lietu nodaļa, kā arī Militārās izglītības un zinātnes koordinācijas nodaļa (tajā apvienotas Militārās izglītības nodaļa un Zinātnes koordinācijas nodaļa).

Aizsardzības plānošanas un analīzes departamentā izveidota jauna — Struktūras ilgtermiņa plānošanas nodaļa. Savukārt likvidēta Iepirkumu kontroles nodaļa, kuras funkcijas pārdalītas starp Resursu plānošanas departamentu, Audita un inspekcijas departamentu un Nodrošinājuma politikas

departamentu. Likvidēta arī Nodrošinājuma politikas departamenta Militāro materiāli tehnisko līdzekļu kodēšanas un standartizācijas nodaļa, kuras funkcijas pēc piekrišanas nodotas NBS.

2.12. Aizsardzības ministrijas padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku, darbības galvenie virzieni un rezultāti

Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs

(www.rjc.gov.lv)

Rekrutēšanas un jaunsardzes centrs (RJC) ir AM padotības iestāde, kuras galvenās funkcijas ir veikt rekrutēšanu, izglītot jau-

natni valsts aizsardzības jomā, veicināt jaunatnes pilsonisko apziņu un patriotismu, nodrošināt sabiedrību ar nepieciešamajiem informācijas resursiem par valsts aizsardzības tematiku. RJC tika izveidots 2010. gada 1. janvārī, un tas pārņēma reorganizētās v/a «Tēvijas sargs» un Jaunsardzes centra funkcijas, kā arī daļēji NBS Rekrutēšanas un atlases centra funkcijas.

2010. gadā RJC darbinieki veica 276 filmēšanas un 370 fotografēšanas darbus dažādos pasākumos, dokumentējot svarīgākos aizsardzības nozares notikumus. Vairāki filmēšanas un fotografēšanas darbi veikti ārzemēs, t.sk. Afganistānā, Horvātijā, Bosnijā un Hercegovinā, Igaunijā.

Jaunsargi jaunsargu nometnē

Jaunsargi veicot uzdevumu jaunsargu nometnē

Ar videomateriāliem nodrošināta LTV, LNT un TV3, bet ar fotomateriāliem — laikraksti «Diena», «Latvijas Vēstnesis» un «Neatkarīgā Rīta Avīze», žurnāli «Kas Jauns» un «Baltfort». Izveidotā pieeja un iespēja lejupielādēt fotoattēlus pilnā izšķirtspējā no AM mājaslapas ļauj ziņu portāliem, izdevumu elektroniskajiem medijiem un reģionāliem preses izdevumiem publicēt fotoattēlus bez atsevišķas un īpašas saskaņošanas ar RJC.

Pārraidīšanai sagatavoti 39 militāri patriotiski oriģinālraidījumi par valsts aizsardzības tematiku «Laiks vīriem?». Sadarbības rezultātā ar NATO TV kanālu raidījumos regulāri redzami ārzemju kolēģu veidotie videomateriāli.

Aizvadītajā gadā pabeigts sadarbības projekts ar Ukrainas AM pārstāvjiem par apkārtējās vides aizsardzību Ukrainas militārajos poligonos, kopīgi izveidojot videofilmu «Militāro poligonu otra puse». Sagatavots arī materiāls no Eiropas Militārās preses asociācijas organizētās žurnālistu vizītes, lai iepazītu Rietumbalkānu sarežģīto vēsturi.

RJC darbinieki piedalījās arī starptautiskajās militārajās mācībās «Sabre Strike 2011», kurās tika veikta katra mācību vingrinājuma un uzdevuma savlaicīga atspoguļošana foto un video galerijās, kas tika izvietotas NBS mājaslapā.

2010. gadā tika izdoti 12 militārā žurnāla «Tēvijas Sargs» eksemplāri ar kopējo tirāžu

60 000 eksemplāru. Žurnāls sniedza sabiedrībai informāciju par aktualitātēm aizsardzības nozarē, un aizvadītajā gadā galvenās tēmas bija saistītas ar aktualitātēm starptautiskajā operācijā Afganistānā.

RJC organizēja pasākumus un prezentācijas par rekrutēšanas un atlases procesu, piedalījās karjeras dienās, pašvaldību un mācību iestāžu rīkotajos pasākumos. 2010. gadā pieteikumus dienestam NBS iesniedza 1222 kandidāti, dienestam tika atlasīti 454 karavīri.

AM un NBS vajadzībām 2010. gadā tika sagatavoti dažādu veidu poligrāfijas materiāli, kopā 546 vienības, t.sk. reģistrācijas un uzskaites žurnāli, apliecības, veidlapas u.tml. RJC ar poligrāfijas materiāliem ir nodrošinājis starptautiskās militārās mācības «*Baltic Host 2010*», «*Baltops 2010*» un «*Sabre Strike 2011*», kā arī «Rīgas konferenci 2010». Sagatavotas plakātu izdrukas AM ceļojošajai izstādei par NBS karavīru dalību starptautiskajā operācijā Afganistānā. Papildus drukas darbiem sagatavoti arī elektroniskie dizaini.

RJC turpināja īstenot jaunsargu mācību programmu. Jaunsardzes mērķis ir veicināt bērnu un jauniešu garīgo un fizisko attīstību, pilnveidot un nostiprināt pilsonisko pašapziņu, sekmēt interesi par NBS, iepazīstināt ar militāro specialitāšu daudzveidību un popularizēt tās.

Pērn 147 mācību vietās tika organizēts 244 jaunsargu grupu mācību darbs, kopā —

23 424 nodarbības. Jaunsardzes kustībā darbojās un jaunsargu mācību procesā tika iesaistīti 4535 pusaudži un jaunieši. Apmācību 4. līmeņa noslēguma testus NBS Kājnieku skolā kārtoja un apliecību par jaunsargu apmācību programmas apguvi saņēma 267 jaunsargi.

Jaunsardzes programmas realizēšanas ietvaros noorganizēti 1128 pasākumi jaunsargiem, kuros piedalījās 20 984 dalībnieki. 131 jaunsargs piedalījās 20 starptautiskos pasākumos Lietuvā, Igaunijā un Zviedrijā.

Jaunsardzes vienības novados sadarbībā ar pašvaldībām noorganizējušas 150 pasākumus, kuros piedalījās 2808 dalībnieki (t.sk. vides sakopšanas un Latvijas armijas karavīru piemiņas vietu sakopšanas talkas, jaunsargu vienību ierindas skates Latvijas valsts svētku pasākumos u.c.). Savukārt 140 jaunsargi piedalījās 2684 dažādos piemiņas pasākumos.

Jaunsardzes vienībās novados notika 289 mācību pārgājieni, 92 jaunsargu nometnes, 45 mācību braucieni, kā arī 106 pasākumi NBS vienībās.

5461 jaunsargs piedalījās 286 sporta sacensībās («Armijas dižvīrs», Latvijas amatieru čempionāts spēka vīriem, orientēšanās sports, tūrisms, florbols, virves vilkšana u.c.).

2010. gadā notika 2. Jaunsardzes konference, kuras nolūks bija izvērtēt līdzšinējo Jaunsardzes darbību un lemt par turpmākajiem uzdevumiem līdz 2014. gadam.

Konferencē tika pieņemti lēmumi gan jaunatnes politikas jomā, gan Jaunsardzes darbības tālākai attīstībai.

**Valsts aizsardzības
militāro objektu un iepirkumu centrs**
(www.vamoic.gov.lv)

Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs (VAMOIC) ir AM padotības iestāde, kas ir atbildīga par AM valdījumā esošā nekustamā īpašuma, valsts militārās aizsardzības objektu un valsts aizsardzības vajadzībām nomātā nekustamā īpašuma apsaimniekošanu un vides aizsardzības pasākumu veikšanu tajos, valsts militārās aizsardzības objektu būvniecības organizēšanu, centralizēto iepirkumu veikšanu AM un NBS vajadzībām, kā arī materiāl-tehnisko līdzekļu apgādi. VAMOIC tika iz-

veidots 2009. gada 30. decembrī, un tas pārņēma likvidētās v/a «Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra» funkcijas.

2010. gadā notika pāreja uz centralizētu AM un NBS nekustamo īpašuma objektu apsaimniekošanu. 2010. gada nogalē VAMOIC bilancē atradās 146 AM nekustamā īpašuma objekti, t.sk. 138 zemes vienības ar kopējo platību ~86 946 ha un 1121 būve.

Aizvadītajā gadā VAMOIC veica nekustamo īpašumu objektu apsaimniekošanu un uzturēšanu, t.sk. administrēja noslēgtos preču un pakalpojumu līgumus, noteica nosacījumus to izpildes kritērijiem, veica resursu plānošanu un izpildes kontroli. Centrs sniedza publiskos maksas pakalpojumus, kas saistīti ar viesnīcas «Oskars» numuru

NBS karavīri veic vides sakopšanas darbus talkā

izirēšanu, sporta kompleksa Rīgā, Krusta-baznīcas ielā 9 zāļu izmantošanu un dienesta dzīvojamo telpu īri profesionālā dienesta karavīriem. VAMOIC iznomāja nekustamo īpašumu daļas, kuras nebija nepieciešamas aizsardzības funkciju nodrošināšanai, izvērtēja un īstenoja atsevišķu apsaimniekošanas pakalpojumu nodošanu privātajam sektoram. Centrs nodrošināja ar dienesta dzīvojamām telpām (dienesta dzīvokļi un viesnīcas) aptuveni 200 militārpersonas.

Centrs īstenoja pilna cikla būvniecības un renovācijas darbu pārvaldību Latvijas teritorijā esošajos valsts aizsardzības sistēmas objektos, t.sk. gan nelielu remontdarbu veikšanu, gan lielu infrastruktūras objektu būvniecību. 2010. gadā būvniecības izpildes summa, neskaitot investīcijas NBS aviācijas bāzē «Lielvārde», bija 1,8 miljoni latu.

Aizvadītajā gadā tika pabeigta un pieņemta ekspluatācijā 2008. gadā uzsāktā NBS Jūras spēku Mācību centra renovācija Liepājā, Atmodas bulvārī 9, veikta NBS Sauszemes spēku štāba ēkas (009) renovācija Ādažos. Tika veikta nobrauktuves izbūve krasta kāpu šķērsošanai militāro mācību «*Baltops*» vajadzībām Ventspils novadā, kā arī O. Kalpaka muzeja ēkas restaurācijas 1. posms «*Airītēs*» Saldus novadā. Centra speciālisti nodrošināja arī būvuzraudzību NBS aviācijas bāzes «Lielvārde» skrejceļa rekonstrukcijas 1. kārtas realizācijā.

VAMOIC veica vides aizsardzības pasākumus valsts militārās aizsardzības objektos. Galvenie darbības virzieni bija piesārņo-

juma likvidācija, dabas vērtību aizsardzība, kā arī vides aizsardzības prasību nodrošināšana objektos. Grunts piesārņojuma sanācijas darbi tika turpināti NBS aviācijas bāzes «Lielvārde» teritorijā, savukārt bīstamo vielu un piesārņotās grunts savākšana tika nodrošināta vairākos objektos.

Aizvadītajā gadā tika sagatavots Eiropas Komisijas (EK) līdzfinansētā «*LIFE-Daba*» programmas projekta «Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana militārajā poligonā un «*Natura 2000*» teritorijā «Ādaži»» gala pārskats EK. Pēc pārskata iesniegšanas, tika saņemta atbildes vēstule ar atzinīgu projekta īstenošanas novērtējumu, kā arī gala maksājums — 83 794,48 eiro. Darbi Ādažu poligonā tika veikti, saglabājot poligonā esošās unikālās dabas vērtības un nodrošinot bruņotos spēkus ar atklātām teritorijām militāro mācību veikšanai.

VAMOIC aktīvi piedalījās vides pārvaldības sistēmas ieviešanā bruņotajos spēkos. 2010. gadā tika sagatavota «Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas vides aizsardzības stratēģija 2011.—2015. gadam» un «Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas atkritumu apsaimniekošanas stratēģija 2011.—2015. gadam».

VAMOIC turpināja nostiprināt Latvijas valsts īpašumtiesības AM personā uz nekustamajiem īpašumiem, ko izmanto ministrija vai tās padotībā esošās iestādes, t.sk. NBS. Centrs sagatavoja dokumentus, lai nomātu īpašumus aizsardzības vajadzībām vai iznomātu AM īpašumus, kā arī

veica ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu lietošanā esošo nekustamo īpašumu datu bāzes uzturēšanu un pilnveidošanu.

AM, tās padotības iestādes un NBS savu funkciju nodrošināšanai kopumā izmanto 186 nekustamā īpašuma objektus, t.sk. 167 nekustamā īpašuma objekti ir nodoti AM valdījumā, bet 19 objekti valsts aizsardzības vajadzībām tiek nomāti. 2010. gada beigās Latvijas valsts īpašumtiesības AM personā ir nostiprinātas uz 147 nekustamā īpašuma objektiem jeb 88% no AM valdījumā nodotajiem nekustamajiem īpašumiem.

Valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra»

(www.lgia.gov.lv)

Valsts aģentūra «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra» (LĢIA) ir AM padotības iestāde, kuras darbības mērķis ir

valsts politikas īstenošana ģeodēzijas, kartogrāfijas un ģeotelpiskās informācijas jomā. Aģentūra iegūst, apstrādā un uztur ģeogrāfisko pamatdatu informācijas sistēmu, kā arī sadarbojas ar valsts un pašvaldību iestādēm, NATO dalībvalstīm, ES institūcijām un starptautiskajām organizācijām, sniedzot tām un sabiedrībai ģeodēzisko, kartogrāfisko un ģeotelpisko informāciju.

2010. gadā LĢIA turpināja līdzdarboties Eiropas Nacionālo kartogrāfijas un kadastra aģentūru asociācijā «EuroGeographics». Tika precizēti dati un metadati par Latvijas teritoriju «EuroGlobalMap» (M 1:1 000 000) datubāzei, kā arī veikta hidrogrāfijas datu slāņa atjaunošana «EuroRegionalMap» (M 1:250 000) datu bāzei. Turpinājās līdzdalība Eiropas vietvārdu datu infrastruktūras projektā un Eiropas digitālā augstuma datu bāzes projektā. Tika noslēgts līgums par dalību Eiropas valstu robežas projektā,

NBS karavīri Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā

kurš paredz datu bāzes izveidi Eiropas valstu oficiāli noteiktajām valstu robežām.

LĢIA iesaistījās Vides un drošības globālā monitoringa projekta «*CORINE Land Cover*» darba grupā, kas ir pirmais standartizētais Eiropas zemes virsmas apauguma apsekojums par situāciju 2000. gadā un tām izmaiņām, kas ir notikušas dekādē kopš apsekojuma, kas tika veikts 80. gadu beigās (Latvijā 1996. gadā).

Tika turpināts Eiropas reģionālās attīstības fonda finansētais projekts «Valsts ģeotelpisko pamatdatu informācijas infrastruktūras izveide», kura mērķis ir izveidot valsts ģeotelpisko pamatdatu informācijas infrastruktūru, ieviešot LĢIA vienotu ģeotelpisko pamatdatu izveides, apstrādes un izplatīšanas informācijas sistēmu. 2010. gadā noslēgts līgums par projekta «Ģeotelpisko pamatdatu informācijas sistēma» izstrādi un uzsākta projekta īstenošana.

Aizvadītajā gadā turpināti darbi pie Valsts ģeodēziskā tīkla datubāzes un Vietvārdu datubāzes uzturēšanas un uzlabošanas. Izveidota LĢIA ģeotelpisko datu krātuve, kā arī veikta Aģentūras sagatavoto datu kvalitātes nodrošināšanas un lietotāju prasību apzināšana.

Lai nodrošinātu plašam lietotāju lokam iespēju iepazīties ar LĢIA uzturētajām datu kopām, internetā ir pieejama Karšu pārļūka testa versija <http://karte.lgia.gov.lv/kartes.html>.

2010. gadā nodrošināta LĢIA sagatavotās un uzturētās ģeotelpiskās informācijas izplatīšana un pakalpojumu sniegšana, reģistrēti 263 datu un kartogrāfisko materiālu pieprasījumi, noslēgti 190 līgumi par datu sagatavošanu un nodošanu vai abonēšanu, organizēta un veikta to izpilde. Visbiežāk ģeodēzijas un kartogrāfijas pakalpojumi sniegti pašvaldībām — 34% no pieprasījumu skaita, komercsabiedrībām — 33%, grāmatnīcām un karšu veikaliem — 13%, privātpersonām — 10%, valsts institūcijām — 10%.

2010. gadā turpinājās darbs Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas kopējā valsts robežas demarkācijas komisijā, kur tika sagatavota lielākā daļa nepieciešamo instrukciju tālākai robežas demarkācijas procesa nodrošināšanai.

Aizvadītajā gadā pabeigti I klases nivelēšanas (augstuma mērījumu) lauka darbi, t.sk. veikti I klases valsts nivelēšanas tīkla sanivelēšanas darbi ar Lietuvas un Igaunijas I klases nivelēšanas tīkliem, un uzsākta datu apstrāde un sagatavošana I klases nivelēšanas tīkla datu izlīdzināšanai.

Valsts ģeodēziskā tīkla uzturēšanas darbu ietvaros apsekots 691 ģeodēziskais punkts. Informācija par Valsts ģeodēziskā tīkla punktiem ir apkopota Valsts ģeodēziskā tīkla datu bāzē <http://geo-dezija.lgia.gov.lv>. Tajā ir pieejama informācija par 11 163 ģeodēziskajiem punktiem, un to izmanto kā informācijas avotu kartogrāfijā, ģeodēzijā, teritoriju

plānošanā un citās nozarēs. 2010. gadā datu bāze papildināta ar 172 valsts ģeodēziskā tikla punktiem un aktualizēta informācija 1529 esošajiem ģeodēziskajiem punktiem. Uz šīs datu bāzes pamata ir izstrādāta vietējo ģeodēzisko tiklu datu bāze, kas ļaus nodrošināt vietējās pašvaldības ar vienotu informācijas sistēmu, kurā uzkrāt datus par vietējā ģeodēziskā tikla punktiem.

Uzlabotas pastāvīgās globālās pozicionēšanas bāzes staciju sistēmas «LatPos» 22 bāzes stacijas satelītu signālu uztveršanai. Uztādīta jauna bāzes stacija «Mazsalaca», paaugstinot mērījumu precizitāti pie Igaunijas robežas Vidzemē. Panākta vienošanās par jaunu bāzes staciju uzstādīšanu Palsmanē un Dagdā.

Sadarbībā ar valsts akciju sabiedrību «Latvijas Gaisa satiksme» un valsts aģentūru «Civīlās aviācijas aģentūra» pabeigts darbs pie «Aviācijas vajadzībām izpildīto ģeodēzisko darbu ekspertīzes metodikas». Nodrošinātas ģeodēzisko darbu ekspertīzes aeronavigācijas vajadzībām un augstuma mērījumiem.

Veikta Latvijas Republikas teritorijas aerofotografēšana. Nofotografēti 43 494 km² un veikta lāzerskenēšana 1200 km² teritorijai. Precizēts digitālais reljefa modelis un sagatavots reljefa slānis 5625 km² teritorijai.

Turpināts darbs pie militāro un civilo kartogrāfisko pamatdatu sagatavošanas un

uzturēšanas. Militārajām vajadzībām atjaunotas 10 topogrāfiskās kartes (M 1:50 000) lapas, veikta šī mēroga 2. izdevuma kartes datu automātiskā konvertācija atbilstoši starptautiskās kodēšanas sistēmas prasībām. Atjaunota Ādažu poligona topogrāfiskā karte mērogā 1:25 000.

NBS Gaisa spēku aviācijas bāzes helikopteru aeronavigācijas iekārtās ievietotas: zemo lidojumu karte M 1:500 000; kopējo operāciju karte (*Joint Operation Graphics — JOG*) M 1:250 000 un topogrāfiskā karte M 1:50 000. Karšu dati tika speciāli sagatavoti šo iekārtu prasībām.

Civilajām vajadzībām sagatavotas 22 topogrāfiskās kartes M 1:50 000 lapas un aktualizētas 200 kartes lapas topogrāfiskajai kartei M 1:10 000.

2010. gadā papildināti un aktualizēti 3283 objektu ģeogrāfiskie nosaukumi. Kopējais objektu skaits datu bāzē — 103 324, kas satur informāciju par 128 336 vietvārdiem. Dati aktualizēti atbilstoši jaunajam Latvijas administratīvajam un teritoriālajam iedalījumam.

Veikta Kopējo operāciju kartes (*JOG*) M 1:250 000 militārā vietvārdu kataloga izmaiņu biļetena sagatavošana CD formātā.

Mājaslapā <http://vietvardi.lgia.gov.lv> pieejama Vietvārdu datu bāzes publiskā versija.

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs» (www.karamuzejs.lv)

Valsts aģentūra «Latvijas Kara muzejs» ir AM padotības iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt sabiedrības izglītošanu un attīstību, vācot, saglabājot, pētot, izstādot un popularizējot ar Latvijas militāro un politisko vēsturi saistītās garīgās un materiālās liecības.

2010. gadā muzejā bija 129 810 apmeklētāji, t.sk. Ziemassvētku kauju muzejā — 11 147, O. Kalpaka muzejā un piemiņas vietā «Airītes» — 1969. Kopš aizvadītā gada 1. jūlija muzeja ekspozīcija apmeklētājiem ir atvērta septiņas dienas nedēļā.

Latvijas Kara muzejā aizvadītajā gadā sagatavota un iekārtota jauna ekspozīcija «Latvieši kara klausībā, 19. gs. — 20. gs. sākums». Tika atklātas deviņas īslaicīgas izstādes, no tām muzeja veidotas — piecas. Tika atklāta arī konceptuāla izstāde, veltīta Otrā pasaules kara beigu gadadienai — «Sapnis par Latviju. Otrais pasaules karš latviešu vēstulēs». Izveidota dažādu valstu armijās dienējušo latviešu karavīru krūšu nozīmju izstāde. Apmeklētāju interesi izraisīja sadarbībā ar NBS veidotā izstāde «Misija Afganistānā — Latvijas karavīru acīm».

Muzejā eksponētas četras viesizstādes. Sadarbībā ar Igaunijas Aizsardzības savienības (*Kaitseliit*) muzeju tika atklāta izstāde — «Trešais sākums. Igaunijas Aizsardzības savienība. 1990.—1993.». Viena no interesantākajām bija Latvijas AM projektā «Sarg-

eņģelis karavīram» — Afganistānā dienošajiem Latvijas karavīriem — tapusi bērnu veidoto eņģeļu izstāde. Muzejā tika izstādīti arī jaunsargu darbi, kuri tapuši vasaras nometnē Ķeipenē.

2010. gadā muzeja darbinieki novadīja 454 ekskursijas un sniedza 608 konsultācijas par vispārējo militāro vēsturi, eksponātiem, personālijām, muzeoloģiju, projektiem.

Latvijas Kara muzeja apmeklētāji aplūko ekspozīciju

Pasniegtas 173 izglītojošās nodarbības skolēniem un izstrādāta jauna nodarbība par Otro pasaules karu «Atcere un brīdinājums». Izmantojot muzeja krājumu, piedā-

vātas speciālas nodarbības vecākiem ar bērniem, kuri muzeju apmeklē nedēļas nogalēs.

Latvijas Kara muzejs organizējis 31 publisko pasākumu gan muzejā, gan ārpus tā — tos apmeklējuši 38 614 cilvēki. Apmeklētākie muzeja rīkote pasākumi bija Muzeju nakts akcija, kas tika rīkota gan Pulvertornī, gan Ziemassvētku kauju muzejā. Pasākumu apmeklēja attiecīgi 24 673 un 876 intereseanti. Pozitīvas atsauksmes guva īpaši 10. skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku dalībniekiem organizētais pasākums «Pie dzīvojamu un disko nakts».

2010. gadā muzejs sadarbībā ar militārās vēstures rekonstrukcijas klubiem aizsāka

jaunu, apmeklētājiem saistošu pasākumu — vēsturisko kauju rekonstrukciju organizēšanu Ziemassvētku kauju muzejā. Ziemassvētku kauju muzejs izveidojis un piedāvā apmeklētājiem arī trīs velosipēdistu maršrūtus pa Ziemassvētku kauju vietām.

Krājuma darbā prioritāra joprojām bija informācijas ievadīšana par muzeja kolekciju priekšmetiem digitālajā Nacionālajā muzeju krājuma kopkatalogā, kuram pievienoti 2784 priekšmeti. Pilnveidots zinātniskais apraksts Revolūcijas muzeja laikā komplektētajam krājumam, pārstrādātas 1988 krājuma vienības. Aizvadītajā gadā krājums papildināts par 3075 vienībām. Tiek turpināta krājuma esības pārbaude, pārskata periodā tā veikta 15 310 vienībām.

Latvijas Kara muzeja apmeklētāji aplūko ekspozīciju

Izveidotas kartotēku kartītes 3294 jaunieģutājiem muzeja priekšmetiem, savukārt konservētas un restaurētas 668 krājuma vienības. Uzsākta arī jauna procedūra — muzeja krājuma finansiālā izvērtēšana un uzņemšana grāmatvedības uzskaitē, kopā saņemta 2631 vienība (jaunieguvums).

Pētniecības darbā galvenais uzdevums bija XI Latvijas Kara muzeja zinātniskā rakstu krājuma sagatavošana. Krājumā publicēti muzeja speciālistu, kā arī citu zinātnisko institūciju pētnieku darbi. Muzeja darbinieki strādājuši pie 38 pētnieciskajām tēmām, kuru rezultāti atspoguļoti izstādēs, lekcijās, referātos konferencēs, semināros u.c. Aizvadītajā gadā muzeja darbinieki publicējuši arī 32 zinātniskos rakstus Latvijas un ārzemju izdevumos. Izveidojusies arī laba sadarbība ar žurnālu «Ilustrētā Pasaules Vēsture».

2010. gadā muzejs organizēja starptautisku konferenci «Otrais pasaules karš un Baltijas valstis». Muzeja darbinieki sagatavoja un nolasīja arī 56 lekcijas un deviņus referātus.

VAMOIC pārraudzībā ir realizēts O. Kalpaka muzeja restaurācijas projekta 1. kārtas 1. posms, kurā nodegušajai muzeja ēkai ir atjaunotas ārsienas, pārsegums un skursteņi, uzklāts jauns niedru jumts un restaurēti logi. Uzstādīta ugunsgrēka un apsardzes signalizācija, kā arī zibens novadišanas sistēma visam muzeja kompleksam.

Militārās izlūkošanas un drošības dienests

Militārās izlūkošanas un drošības dienests (MIDD) ir AM padotībā esoša valsts drošības iestāde, kas veic militāro pretizlūkošanu, izlūkošanu un citus Valsts drošības iestāžu likumā un citos normatīvajos aktos tam noteiktos uzdevumus.

2010. gadā MIDD nodrošināja AM, tās padotībā esošās iestādes un NBS ar to darbībai nepieciešamo pretizlūkošanas un izlūkošanas informāciju, veica pasākumus, lai aizsargātu valsts noslēpumu AM, tās padotībā esošajās iestādēs un NBS, un kontrolēja to izpildi, veica personu un telpu atbilstības drošības prasībām pārbaudes AM, tās padotībā esošajās iestādēs, NBS, militārajos objektos, iestādēs, organizācijās un komercsabiedrībās, kuru darbība ir saistīta ar valsts noslēpumu militārās aizsardzības jomā. MIDD kā Latvijas Republikas nacionālā signālu izlūkošanas iestāde veica un kontrolēja signālu izlūkošanu, kā arī nodrošināja iegūtās informācijas aizsardzību.

MIDD pārbaudīja pretendētus, kas vēlas saņemt speciālās atļaujas (licences), kuras izsniedz AM atsevišķu licencēšanai pakļautu komercdarbības veidu veikšanai, un sniedza atzinumus par speciālo atļauju izsniegšanu.

Vienlaikus iestāde pildīja arī citus normatīvajos aktos un starptautiskajos līgumos tai noteiktos uzdevumus, t.sk. nodrošināja efektīvu informācijas apmaiņu ar

NBS Štāba bataljona Goda sardzes rotas karavīri

NATO un Eiropas Savienības struktūrām un partnervalstīm, veica fiziskās drošības pasākumu pārbaudi iestādes kompetencē esošajos nacionālajai drošībai svarīgajos objektos u.c. Iestādes darbinieki piedalījās arī NATO agentūrās, komitejās un darba grupās.

Nacionālie bruņotie spēki

(www.mil.lv)

Nacionālie bruņotie spēki (NBS) ir militāro formējumu kopums, kuru veido militāri organizēta, apmācīta un apbruņota tautas daļa, kura aizsargā Latvijas valsts suverenitāti, teritoriālo nedalāmību un tās iedzīvotājus no agresijas. NBS sastāv no Sauszemes spēku kājnieku brigādes, Jūras spēku flotiles, Gaisa spēku aviācijas bāzes,

Zemessardzes, Speciālo uzdevumu vienības, Štāba bataljona, Militārās policijas, Mācību vadības pavēlniecības un Nodrošinājuma pavēlniecības.

Ar 2010. gada 1. janvāri noslēdzās aizsardzības nozares strukturālā reforma, kuras ietvaros tika optimizēti NBS un AM resursi un struktūras, kā arī uzlabota komandvadiņa visos līmeņos. Reforma ļāva stiprināt NBS kaujas spējas samazināta finansējuma apstākļos, samazināt administratīvo aparātu un tā izmaksas, kā arī vienkāršot un paātrināt lēmumu pieņemšanas procesu. NBS štābu reorganizācijas rezultātā iegūtās aptuveni 300 štata vietas tika novirzītas uz NBS kājnieku brigādi, kas ir NBS prioritārā kaujas vienība. Reforma tieši ietekmēja arī NBS dienošo augstāko

un vecāko virsnieku karjeras attīstību, jo, pilnveidojot NBS vadības «piramīdu», tika samazināts gan augstāko, gan vecāko virsnieku skaits.

2010. gada NBS budžets, salīdzinot ar 2009. gadu, samazināts par 26%, personāla uzturēšanas izdevumi par 17,39 miljoniem latu un vienību uzturēšanas izdevumi par 13,42 miljoniem latu. Personālsastāva kopējā skaita ierobežojumi NBS vienībās aizvadītā gada laikā tika saglabāti nemainīgi.

Lai samazinātu NBS izdevumus nodrošinājuma un infrastruktūras jomā, 2010. gadā tika veikti daudzi pasākumi, kas ļāva ietaupīt noteiktus finanšu resursus. Piemēram, lai samazinātu izmaksas par autotransporta uzturēšanu, aizvadītajā gadā par 23% tika samazināts vieglo pasažieru automobiļu skaits.

2010. gadā NBS vienības piedalījās 55 militārās mācībās. Lielākās militārās mācības bija «*Sabre Strike 2011*», «*BALTOPS 2010*», «*Baltic Host 2010*», «*Kristaps*». Galvenā prioritāte šajās mācībās bija virzīta uz uzņēmējvalsts atbalsta spēju attīstību.

Aizvadītajā gadā NATO vadītajā starptautiskajā operācijā Afganistānā uzdevumus pildīja 356 NBS karavīri. ES kaujas grupā (*EUBG 2010*) dežūras gaidīšanas režīmā atradās 66 karavīri, savukārt NATO reaģēšanas spēku (*NRF 14*) dežūras gaidīšanas režīmā — trīs karavīri.

Sauszemes spēku kājnieku brigāde

Sauszemes spēku kājnieku brigāde (SZS KBDE) ir vienība, kas nodrošina vispusīgu kaujas sagatavošanu nacionālajiem bataljoniem, kaujas atbalsta un nodrošinājuma vienībām, komplektē un nosūta apakšvienības uz operāciju rajonu, nodrošinot to nepārtrauktas kaujas spējas un uzdevuma izpildi.

Sauszemes spēku kājnieku brigādes karavīri militārajās mācībās „*Sabre Strike 2011*”

2010. gadā nodrošināta SZS KBDE apakšvienību dalība *ISAF 10/1* un *ISAF 10/2*. Tika sagatavotas arī apakšvienības dalībai *ISAF 11/1* un nodrošināta to rotācija uz Afganistānu.

NATO reaģēšanas spēku (*NRF 14*) kaujas dežūrā gaidīšanas režīmā atradās trīs karavīri.

SZS KBDE sniedza karavīru un materiālo atbalstu plūdu novēršanai Ādažu un Carnikavas pagastā, kā arī 12 spridzinātāju vienību atbalstu ledus spridzināšanai dažādās Latvijas vietās. Tika sniegta arī palīdzība Valsts policijai pazudošo sēņotāju meklēšanā.

Aizvadītā gada martā un novembrī notika Ādažu garnizona atvērto durvju diena Latvijas skolēniem. Martā to apmeklēja aptuveni 100 skolēnu, bet novembrī aptuveni 200 skolēnu.

SZS KBDE karavīri piedalījās Dānijas divīzijas sadarbības projekta «*Knight*» un «*Smart Lion*» sērijas mācībās, «*Thunder'10*», «*Kevadtorm*» un «*Sabre Strike 2011*» un militārajā vingrinājumā «*Summer Shield VII*». Lai pilnveidotu bataljona līmeņa spējas un zināšanas operāciju veikšanai ziemas apstākļos, SZS KBDE piedalījās mācībās «Ziema 10».

Jūras spēku flotile

Jūras spēku flotile (JSF) nodrošina valsts teritoriālās jūras un iekšējo ūdeņu (izņemot upes un ezerus) apsardzību, koordinē un veic cilvēku meklēšanu un glābšanu jūrā,

veic krasta apsardzi. Nodrošina NATO un ES saistību izpildi, kontrolē valsts teritoriālo jūru un iekšējos ūdeņus (izņemot upes un ezerus), kā arī ekskluzīvo ekonomisko zonu.

JSF meklē sprādzienbīstamus priekšmetus jūrā, piedalās Baltijas valstu kopējā projektā *BALTRON* un Baltijas jūras ekoloģiskajā uzraudzībā. JSF nodrošina Kuģu satiksmes uzraudzības un informācijas datu apmaiņas sistēmas «*SafeSea-Net*» uzturēšanu un funkcionēšanu, kā arī tās savietojamību ar Eiropas Kopienas sistēmu apmaiņai ar kuģošanas informāciju.

2010. gadā JSF piedalījās 25 meklēšanas un glābšanas operācijās. Izglābti 14 cilvēki, atrasti trīs bojāgājuši cilvēki, netika atrasti divi cilvēki.

Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienests praktizē glābšanas vingrinājumus

Tika turpināta JSF personālsastāva apmācība. Jūrnieki apguva angļu valodu, taktiskās šaušanas nodarbību vadītāju kursus, instruktoru kursus, operatoru—planšetistu kursus, meteoroloģijas kursus, vidēja līmeņa štāba virsnieku kursus, informācijas drošības kursus u.c.

JSF sadarbojās ar Vides ministrijas Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldi, Latvijas hidroekoloģijas institūtu. JSF Krasta apsardzes dienests veica citu valsts institūciju, ostu vadību, kuģu aģentu apmācību — kopā 10 kursus ar 190 apmācāmajiem.

Lai trenētu jūras telpas novērošanas un ieroču vadības speciālistus miera, krīzes un bruņota konflikta scenārijiem, JSF personāls piedalījās militārajās mācībās: «*Squadex*» 1/10 un 2/10, «*Baltic Fortress*», «*BALTOPS*

2010», «*Open Spirit*», «*Northern Coasts*», «*Balex Delta*», *PBEX II*, «*Baltic Bikini*» un «*Flotex 2010*».

Gaisa spēku aviācijas bāze

Gaisa spēku aviācijas bāze (GS AB) nodrošina valsts gaisa telpas kontroli, aizsardzību un neaizskaramību, vienību kaujas un mobilizācijas gatavību, piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos un neatliekamo ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanā. GS AB veic cilvēku un citu objektu meklēšanas un glābšanas darbus, nodrošina gaisa transporta uzdevumus, kā arī sagatavo personālsastāvu dalībai starptautiskajās operācijās un nodrošina LR Valsts robežsardzi ar gaisakuģiem tās uzdevumu veikšanai jūrā.

Militārais vingrinājums „Summer Shield”

Gaisa spēku aviācijas bāzes helikopters meklēšanas un glābšanas mācībās

NBS rīcībā ir četri helikopteri, ar kuriem virs sauszemes un jūras tiek nodrošināti meklēšanas un glābšanas lidojumi, evakuēti cietušie cilvēki un meklētas pazudušas personas. GS AB 20 reizes veica lidojumus ar *Mi-17* helikopteriem, sniedzot atbalstu civilajām institūcijām. Palīdzība sniegta 18 cilvēkiem, t.sk. veikta deviņu cietušo cilvēku medicīniskā transportēšana. Desmit operācijas veiktas sadarbībā ar LR Valsts robežsardzi, savukārt NBS izpletņlēcēju sagatavošanas vajadzībām veikti 82 lidojumi.

Krasā finansējuma samazināšanas dēļ 2010. gadā nav bijis iespējams nodrošināt meklēšanas un glābšanas darbu veikšanu ar helikopteriem nepieciešamajā režīmā.

GS AB nodrošināja nepārtrauktu Latvijas Republikas gaisa telpas novērošanu. GS AB piedalījās arī Kontroles un ziņošanas centra Karmelavā (Lietuva) un vadības un

ziņošanas centra Amarī (Igaunija) kaujas spēju izvērtēšanā Baltijas valstu vērtēšanas grupas ietvaros.

Aizvadītajā gadā tika izveidota jauna vienība — GS AB Sakaru un lidojumu nodrošinājuma posms, kuras uzdevums ir nodrošināt lidlauka ekspluatāciju un uzturēšanu.

Pagājušajā gadā pieci GS AB karavīri pildīja dienesta pienākumus starptautiskajā operācijā Afganistānā. GS AB Aviācijas eskadriļa uzsāka arī aviācijas speciālistu sagatavošanu dalībai starptautiskajā operācijā Afganistānā 2011. gadā.

Pagājušajā gadā GS AB karavīri pilnveidoja profesionālās iemaņas, piedaloties vairākās mācībās: «*Sabre Strike 2011*», «*Baltic Bikini*», «*Bold Aspect*», «*Baltic Warrior*», «*Kristaps*» un treniņvingrinājumā *BRTE*.

Zemessardze

Latvijas Republikas Zemessardze (ZS) ir brīvprātīgs militarizēts sabiedrības paš aizsardzības formējums. 2010. gadā ZS iestājās 404 jauni zemessargi. Tādējādi ZS kopumā dien vairāk nekā 10 000 Latvijas Republikas pilsoņu.

Zemessargs dzēš ugunsgrēku

ZS 476 reizes iesaistījās palīdzības sniegšanā civilajām valsts institūcijām dabas katastrofu seku likvidēšanā, 469 reizes — plūdu seku likvidēšanā, 522 reizes — pazudušo cilvēku meklēšanā. 605 reizes sniegts atbalsts sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, veicot apsardzes, goda sardzes un sabiedriskās kārtības nodrošināšanas funkcijas. Aizvadītajā gadā ZS neitralizēja 17 093 sprādzienbīstamus priekšmetus.

2010. gadā ZS bataljonus un novados notika atvērtās durvju dienas, zemessargi aktīvi piedalījās arī pašvaldību organizētajos pasākumos. Visas ZS struktūrvienības savos atbildības rajonos piedalījās Lielajā talkā un NBS komandiera organizētajās talkās. ZS sniedza atbalstu kultūras un sporta pasākumos,

piemēram, Muzeju naktī, Aglonas svētkos, X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos.

Zemessargi un karavīri sadarbojās arī ar Rekrutēšanas un jaunsardzes centru, kā instruktori piedaloties jaunsargu apmācībās.

2010. gadā starptautiskajā operācijā Afganistānā piedalījās 20 ZS karavīri.

2010. gadā visos Zemessardzes novados intensīvi notika dažādas mācības zemessargiem. Apmācību iegūtās zināšanas ZS

Zemessardzes karavīri savāc sprādzienbīstamus priekšmetus

vienības apliecināja lauka taktiskajos vingrinājumos «Odze 2010», «Kadagas akacis 2010», «Skudru taka», «Vidzemes rudens 2010», «Suitu ceļš 2010», «Izaicinājums 2010», «Lielvārde 2010», «Deto-NATORs 2010», kā arī starptautiskajās jūras spēku mācībās «BALTOPS 2010» un starptautiskajās militārajās mācībās «Sabre Strike 2011».

Speciālo uzdevumu vienība

Speciālo uzdevumu vienība (SUV) ir īpaši organizēta, apmācīta un ekipēta vienība, kas veic paaugstinātas bīstamības uzdevumus.

2010. gadā SUV karavīri piedalījās nacionāla un starptautiska mēroga mācībās,ursos un semināros, kuros turpināja kaujas gatavības līmeņa paaugstināšanu. SUV sniedza atbalstu drošības pasākumu organizēšanā — ārvalstu viesu vizišu laikā un citos svētku pasākumos.

SUV karavīri piedalījās arī sabiedriskajos un sociālajos projektos — Lielajā talkā Rīgā, Bolderājā, uzkopa Rīgas atbrīvotāju pieminekļa teritoriju Rīgā, Bumbu kalniņā, sniedza atbalstu mežu applūšanas novēršanā Aizkraukles rajonā, kā arī ziedoja līdzekļus Pļavnieku bērnu bāreņu aprūpes centram.

SUV karavīri piedalījās militārajās mācībās «Krīzes mācības lidostā «Rīga»», «Vidzemes rudens», «Cold Response 10», «Baltic Host», «ZMARAY 10», «Kadagas akacis 2010» un «Jackal Stone 10».

Speciālo uzdevumu vienības karavīri

Štāba bataljons

2010. gadā NBS Štāba bataljons (ŠB) nodrošināja godasardzi pie Brīvības pieminekļa un Rīgas pils, kā arī Latviju un NBS reprezentējošos pasākumus un militārās ceremonijas. NBS ŠB Goda sardzes rotas karavīri piedalījās 126 un NBS orķestra grupas — 197 pasākumos un ceremonijās.

Štāba bataljona karavīrs mācībās Ādažu militārajā poligonā

Aizvadītajā gadā NBS orķestra karavīri piedalījās pasākumos Beļģijā, divas reizes Igaunijā (*BALTDEFCOL*) un divas reizes Lietuvā. Viens NBS ŠB instruktors gada nogalē piedalījās NATO samītā Lisabonā Portugālē kā karognesējs.

11 NBS ŠB karavīri aizvadītajā gadā pildīja dienesta pienākumus starptautiskajā operācijā Afganistānā.

NBS ŠB karavīri iesaistījās Latvijas bērnu fonda rīkotajos pasākumos, kuri tika organizēti, lai sniegtu atbalstu bērniem ar īpašām vajadzībām, daudz bērnu ģimenēm, maznodrošinātajām ģimenēm, talantīgiem bērniem un bāreņiem. NBS ŠB sadarbojās ar skolām, organizējot ekskursijas bataljonā un iepazīstinot skolniekus ar karavīru ikdienu. Cieša sadarbība jau 13 gadu garumā ir izveidojusies ar Rīgas Šampētera vidusskolu, kurā katru gadu tiek organizētas militarizētas sporta sacensības.

NBS ŠB karavīri piedalījās militārajās mācībās «Kristaps 2010», «Pērkons 2010», «Zibens IV-2010», «*BALTOPS 201*», «*Baltic Host 2010*», «*Sabre Strike 2011*» un militārajā vingrinājumā «*Summer Shield VII*».

Militārā policija

Militārā policija (MP) sniedz atbalstu militāro pasākumu drošības un kārtības nodrošināšanā, veic noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanu un veicina pārkāpumu apstākļu novēršanu, nodrošina objektu un

kravu apsardzi, kolonnu pavadīšanu un militārā transporta kustības kontroli.

MP 2010. gadā nodrošināja deviņu patstāvīgi apsargājamo objektu apsardzi un caurlaižu režīma kontroli diennakts režīmā, nodrošināja piecu NBS likumā noteikto valsts amatpersonu personisko apsardzi diennakts režīmā, seši MP karavīri nodrošināja *ISAF PRT* komandiera personīgo apsardzi starptautiskajā operācijā Afganistānā. MP nodrošināja arī 34 dažāda līmeņa ārvalstu amatpersonu vizišu norisi, 63 apsargājamo amatpersonu vizītes ārvalstīs un 24 apsargājamo amatpersonu reģionālo vizišu norisi Latvijā.

Specializētā MP rota veica 164 autokolonnu eskortēšanu un pavadīšanu, 16 patruļas, nodrošinājusi piecu kuģu un vienas lidmašīnas apsardzi, 13 stāvvietu apsardzi. MP veica klasificēto materiālu un vienību pārvadājumus Latvijas Republikas un ārvalstu teritorijā.

MP nodrošināja kārtību 11. un 18. novembra pasākumos, Baltijas valstu prezidentu vizītes Latvijā norisi, NATO valstu Parla-

Militārā policija veic militārā transporta kustības kontroli

mentārās asamblejas Rīgas sesijas norisi un kārtības nodrošināšanu militārajos pasākumos Latvijā.

Pēc sekmīgas apmācības un akreditācijas 2010. gada 1. pusgadā viens MP vads atradās ES kaujas grupas dežūrā, būdams Latvijā. Aizvadītajā gadā MP sagatavoja 20 un nosūtīja 12 MP karavīrus dalībai starptautiskajā operācijā Afganistānā.

MP uzsāka 38 kriminālprocesus, izbeidza 31 kriminālprocesu, savukārt prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīja 16 kriminālprocesus. MP veica 47 profilaktiskās pārbaudes NBS apakšvienībās un /SAF rotācijās.

MP sniedza atbalstu Drošības policijai un Rīgas pašvaldības policijai.

MP karavīri piedalījās militārajās mācībās «*Sabre Strike 2011*», «*Kristaps*», «*Baltic Host 2010*» un «*BALTOPS 2010*». MP mācību laikā sniedza atbalstu NBS regulāro spēku vienību uzdevumu izpildei — 22 autokolonnu eskortēšanas un pavadīšanas, četras patruļas un astoņas vilcienu apsardzes.

Mācību vadības pavēlniecība

Mācību vadības pavēlniecība (MVP) veic ārvalstu apmācību plānošanu, ārvalstu mācību kursu pieprasījumu iesniegšanu augstākām institūcijām, nodrošina mācībām nepieciešamo dokumentu sagatavošanas organizēšanu un kontroli, kā arī veic mācību literatūras, informatīvu materiālu un rokasgrāmatu sagatavošanu un

izdošanu.

MVP 2010. gadā organizēja 207 kursus, tajos apmācīti 2977 karavīri, savukārt mācības turpina 186 apmācāmie. Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā organizēti 15 kursi, NBS Instruktoru skolā — 15 kursi, NBS Nesprāgušās municijas neitralizēšanas skolā — 8 kursi, NBS Sakaru skolā — 32 kursi, NBS Kājnieku skolā — 65 kursi, NBS Valodu skolā — 52 valodu grupas, Jūras spēku Mācību centrā — 20 kursi. NBS Sporta klubs organizējis 20 sporta pasākumus un divus seminārus.

Ūdensslidēju apmācības

Aizvadītajā gadā MVP izstrādāja sešus normatīvos aktus, sagatavoja astoņus doktrīnu un mācību materiālus, publicēšanai nodeva 19 rakstus, organizēja sešus seminārus un konferences, nodeva divus obligātos zinātniskās pētniecības projektu eksemplārus.

No atlases procesa uzsākšanai norikotojumiem 789 profesionālā dienesta kandidātiem atlasīti 462 kandidāti. Uz kareivja pamatapmācības kursu NBS Kājnieku skolā nosūtīti 374 kandidāti, turpmākajām dienestam

uz apakšvienībām — 24 kandidāti, studijām Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā — 64 kandidāti. Dienests atteikts 306 kandidātiem.

Psiholoģiskā diagnostika (testēšana un intervijas) veiktas 1030 cilvēkiem. Sniegtas 155 psihologu konsultācijas karavīriem un viņu ģimenes locekļiem, 843 individuālās pārrunas Latvijā un starptautisko operāciju rajonā. Organizētas 124 stundas psiholoģiskās pirmsmisijas nodarbības un 293 karavīriem — psiholoģiskās nodarbības starptautisko operāciju rajonā.

2010. gadā tika organizēti divi pirmsmisijas apmācības kursi (mācību kursa programma «Starptautiskās miera atbalsta operācijas»), kurus pabeidza 56 apmācāmie.

Ir izstrādāti pieci profesiju standartu projekti Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas studiju programmām. Izstrādāts arī Militārā paramedīķa profesijas standarts, sagatavoti iesniegšanai valdībā dokumenti par militārā paramedīķa profesijas ieviešanu saistītajos Ministru kabineta noteikumos un likumos, t.sk. Darba likumā.

Nodrošinājuma pavēlniecība

Nodrošinājuma pavēlniecības (NP) galvenie uzdevumi ir NBS vienību centralizētā un tiešā nodrošināšana ar uzdevumu izpildei nepieciešamajiem materiāli tehniskajiem līdzekļiem un visa veida pakalpojumiem.

2010. gadā NP sniedza nodrošinājuma atbalstu starptautiskajām militārajām mācībām «BALTOPS 2010» un «Sabre Strike 2011», medicīnisko nodrošinājumu NBS personālsastāvam (īkgadējas dispanserizācijas, t.sk. starptautiskajās operācijās dienāšo karavīru pirmsoperācijas un pēcoperācijas medicīniskās apskates, dažādu pasākumu un militāro mācību medicīnisko nodrošinājumu).

NP plānoja un organizēja personālsastāva un kravu transportēšanu uz un no starptautiskās operācijas rajona Afganistānā, nodrošinot Latvijas kontingenta rotācijas. NP veica nemilitāro kravu tranzīta koordināciju uz starptautiskās operācijas rajonu Afganistānā, nodrošināja iepirkumu līgumu slēgšanu starptautisko operāciju materiālajam nodrošinājumam, kā arī veica ārvalstu militārās palīdzības saņemšanu un uzskaiti saskaņā ar starptautisko vienošanos.

NBS karavīrs starptautiskajā operācijā Afganistānā.

NP personāls piedalījās militārajās mācībās «Mazais Kristaps 1», «Mazais Kristaps 2», «Baltic Host 2010» un «BALTOPS 2010».

3. Aizsardzības ministrijas personāls

Strādājošo skaits AM 2010. gada 31. decembrī bija 220, no tiem 133 ierēdņi, 58 darbinieki un 29 militārpersonas. Diplomātiskajā dienestā un darbā ārvalstīs atradās 23 AM darbinieki. Militāro pārstāvju grupas ietvaros militāro dienestu ārvalstīs pildīja 40 NBS karavīri.

Ministrijas administratīvo vadību 2010. gadā nodrošināja trīs valsts sekretāra vietnieki (administratīvos un juridiskos jautājumos; nodrošinājuma jautājumos; finanšu jautājumos), izpildsekretārs militāro spēju attīstības jautājumos, politiskais direktors — departamenta direktors, desmit departamentu direktori un seši patstāvīgo nodaļu vadītāji.

Aizvadītajā gadā AM strādāja 142 sievietes un 78 vīrieši. 25,9% darbinieku bija vecumā no 21 līdz 30 gadiem, 44,6% — vecumā no 31 līdz 40 gadiem, 15% — vecumā no 41 līdz 50 gadiem, 10,9% — vecumā no 51 līdz 60 gadiem, 3,6% — vecumā no 61 līdz 70 gadiem.

2010. gadā AM darbā pieņemti 50 jauni darbinieki, t.sk. 24 karavīri, no darba atbrīvoti — 26 darbinieki, t.sk. 14 — pēc paša vēlēšanās, viens — pēc paša vēlēšanās sakarā ar darbu starptautiskā organizācijā, desmit — ņemot vērā darba termiņa beigas, savukārt viens — citu iemeslu dēļ. 31 darbinieks atradās bērna kopšanas atvaļinājumā, no tiem 27 māmiņas un četri tēvi.

91,4% darbinieku AM ir ar augstāko izglītību. Kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkos ministrijas darbinieki turpināja studijas dažādās programmās augstākajās mācību iestādēs. 2010. gadā astoņi AM darbinieki absolvēja augstākās mācību iestādes, četri no tiem ieguva maģistra grādu.

Aizvadītajā gadā AM darbinieki dažādus kvalifikācijas celšanas kursus Latvijā ir apmeklējuši 47 reizes, no tiem Valsts administrācijas skolas organizētos kursus — 26 reizes. 30 AM nozares grāmatvežiem kvalifikācijas celšanas nolūkā ir organizēts seminārs par 2010. gada finanšu pārskatu sagatavošanu publiskajā sektorā.

AM darbinieki turpināja arī svešvalodu (angļu un franču valodas) mācības. AM organizētajos angļu valodasursos mācījās 60 darbinieki, franču valodasursos — 15 AM darbinieki. 16 ministrijas darbinieku franču valodu apguva Francijas kultūras centra organizētos franču valodasursos.

Mācību kursus ārvalstīs aizvadītajā gadā apmeklēja pieci AM darbinieki.

Militāro pārstāvju grupas ietvaros NBS karavīri 17 reizes piedalījās ar profesionālo darbību un ar kvalifikācijas uzturēšanu un pilnveidošanu saistītos pasākumos (kursos, semināros, mācību treniņos), t.sk. divos pasākumos Baltijas valstu ietvaros un divos — Latvijā.

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

2010. gadā AM informēja sabiedrību par aizsardzības nozares aktualitātēm, par Latvijas dalību starptautiskajā operācijā Afganistānā un par nozīmīgākajiem spēju attīstības projektiem. Par sabiedrības informēšanas prioritāti tika izvirzīta starptautisko militāro mācību norises atspoguļošana — tika nodrošināta starptautisko militāro mācību «*Baltic Host 2010*», «*Baltops 2010*» un «*Sabre Strike 2011*» publicitāte. Ņemot vērā, ka militārās mācības «*Sabre Strike 2011*» bija vērienīgākās kopš Latvijas

iestāšanās NATO, tika izveidots apvienotais preses informācijas centrs, kas nodrošināja daudzpusīgu un starptautisku militāro mācību atspoguļošanu.

Plašsaziņas pārstāvjiem aizvadītajā gadā tika sagatavoti un izsūtīti 640 preses paziņojumi, organizētas četras preses konferences, kā arī nodrošināti regulāri pasākumi ar žurnālistu līdzdalību. Lai veicinātu operatīvāku informācijas apmaiņu ar plašsaziņas līdzekļiem, uzsākta video tiešraīžu nodrošināšana no aizsardzības nozares preses konferencēm — 2010. gadā nodrošinātas divas video tiešraides. Lai objektīvi atspoguļotu Latvijas kontingenta karavīru dienestu starptautiskajā operācijā Afganistānā, 2010. gadā tika organizētas četras žurnālistu vizītes uz šo valsti.

NBS karavīrs lasa lekciju skolēniem

NBS karavīrs demonstrē karavīru ekipējumu skolēniem

Aizvadītajā gadā tika sagatavoti divi video cikli. Video stāstu projektā «Ekspertu komentāri par Latvijas dalību NATO» publicēti Latvijas ārpolitikas un drošības ekspertu video komentāri par NATO nozīmi Latvijas un starptautiskās drošības stiprināšanā. Savukārt video stāstu projektā «Liecības no Afganistānas» apkopoti sabiedrībā pazīstamu cilvēku, žurnālistu un karavīru viedokļi par pieredzi un izjūtām, atrodoties Afganistānā, īpašu uzmanību pievēršot Latvijas kontingenta karavīru darbam un pienākumiem starptautiskajā operācijā.

AM, tās padotības iestādes un NBS aktīvi izmantoja interneta komunikāciju kā līdzekli sabiedrības informēšanai un izglītošanai par aktuāliem aizsardzības nozares jautājumiem. Papildus informācijas publicēšanai AM mājaslapā www.mod.gov.lv un NBS mājaslapā www.mil.lv ir sagatavots portāls www.sargs.lv — vienīgais

portāls Latvijā, kurš ir veltīts militārajai tematikai. Portālā ir pieejamas ziņas un viedokļi par aizsardzības nozares aktualitātēm gan Latvijā, gan pasaulē, tostarp starptautiskajās operācijās. Interneta vietnē pieejama militārā žurnāla «Tēvijas Sargs» un citu aizsardzības nozares izdevumu elektroniskās versijas. Portāla foto un video galerijas ir savienotas ar Latvijas armijas sociālo mediju profiliem, kuros interesenti var sekot līdzi gan jaunumiem, gan raidījumam «Laiks vīriem?», gan citiem video materiāliem par militāro tematiku, tostarp nozares dokumentālajām filmām.

Sekmējot sabiedrības informēšanu par aizsardzības nozari, tostarp NBS un Latvijas karavīru dienestu starptautiskajās operācijās, 2010. gadā tika izveidots sociālo mediju tīkls «Latvijas armija», kuru veido mājaslapas sociālās saziņas tīklā «Draugiem.lv» un «Facebook», video kanāls

sociālās saziņas tīklā «YouTube», foto kanāls sociālās saziņas tīklā «Flickr», kā arī profils īssaziņas tīklā «Twitter». Tādējādi tiek nodrošināta nepastarpinātas un operatīvas informācijas izplatīšana aizsardzības nozares mērķauditorijām.

«Latvijas armijas» video kanālā sociālās saziņas tīklā «YouTube» ievietoti vairāk nekā 200 video materiāli — ziņu sižeti, dokumentālās filmas un militārā raidījuma «Laiks vīriem?» arhīvs. «Latvijas armijas» video kanāls sociālās saziņas tīklā «YouTube» kopš tā izveidošanas (2010. gada jūlijā) ir skatīts vairāk nekā 50 000 reižu no desmit pasaules valstīm. «Latvijas armijas» foto kanāls sociālās saziņas tīklā «Flickr» tikai divos aktīvās darbības mēnešos ir apmeklēts vairāk nekā 5000 reizes, kopumā apskatot aptuveni 20 000 fotogrāfiju.

«Latvijas armijas» mājaslapā sociālās saziņas tīklā «Facebook» ievietotā informācija pērn skatīta vairāk nekā 150 000 reižu no 19 pasaules valstīm, bet mājaslapu «Draugiem.lv» dienā vidēji apmeklē 100—120 unikālie lietotāji.

Lai veicinātu sabiedrības izpratni par NBS un jaunu karavīru rekrutēšanu, 2010. gadā NBS mājaslapā tika izveidota sadaļa «Jautā mums!», kur kopumā gada laikā sniegtas 550 atbildes par dienesta iespējām NBS, karavīru sociālām garantijām un citiem aktuāliem jautājumiem. Šāds atvērts dialogs tiek veicināts arī sociālajos medijos.

AM aktīvi īstenoja sabiedrības izglītošanas projektus. Jau piekto gadu pēc kārtas tika organizēts projekts «Diskusiju cikls vidusskolēniem». Projekta ietvaros apmeklētas vairāk nekā 60 skolas visos Latvijas reģionos. Lekciju tēma bija veltīta Latvijas dalībai starptautiskajā operācijā Afganistānā, un tajās piedalījās gan AM pārstāvji, gan NBS karavīri, kuri paši piedalījušies šajā operācijā.

AM organizēja vairākus konkursus dažāda vecuma skolēnu auditorijai. Konkurssam «Mans dzejolis Latvijas karavīram» 5.—12. klašu skolēni iesūtīja vairāk nekā 300 NBS karavīriem veltītus pašsacerētus dzejoļus. Konkurssā «Apsveikums Latvijas dzimšanas dienā» tika saņemtas un kā sveiciens

Konkursam „Sargeņģelis karavīram” iesūtītie darbi

valsts svētkos starptautiskajā operācijā Afganistānā dienošajiem Latvijas karavīriem nosūtītas vairāk nekā 400 skolēnu gatavotās apsveikuma kartītes. Savukārt konkursā «Sargeņģelis karavīram» saņemti vairāk nekā 1300 sākumskolas skolēnu gatavotie eņģeļi, kuri Ziemassvētkos tika nosūtīti uz Afganistānu, lai sargātu Latvijas

karavīrus dienesta pienākumu veikšanā starptautiskās operācijas rajonā.

2010. gadā AM finansiāli un organizatoriski atbalstīja Latvijas Transatlantiskās organizācijas (LATO) organizēto Rīgas konferenci, kura norisinājās jau ceturto gadu pēc kārtas. Šis pasākums turpināja augsta līmeņa starptautiskas domnīcas konferences tradīcijas, kas tika aizsāktas 2006. gadā NATO Rīgas samita ietvaros.

4.2. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Ministrijai un tās padotības iestādēm ir ilgtstoša un veiksmīga sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām (NVO). Ministrijas sadarbības partneri popularizē militārās tradīcijas un kultūru, informē par militārās izglītības un jauniešu interešu izglītības iespējām, kā arī veicina sabiedrības, īpaši jaunatnes patriotisko audzināšanu. Šo organizāciju darbība ir būtiska Latvijas iedzīvotāju zināšanu un izpratnes vairošanā par valsts aizsardzības un starptautiskās drošības jautājumiem, atvaļināto karavīru interešu aizsardzībā un kritušo latviešu karavīru piemiņas vietu sakopšanā. AM konsultējas ar NVO lēmumu pieņemšanas procesā un veicina sociālo dialogu jautājumos, kas saistīti ar nozares politikas izstrādi un īstenošanu.

No AM budžeta 2010. gadā finansējums tika piešķirts — Latvijas Nacionālo partizānu apvienībai, Latvijas Nacionālo karavīru biedrībai, Latviešu virsnieku apvienībai, Lat-

vijas Rezerves virsnieku asociācijai, Latviešu strēlnieku apvienībai, Latvijas Transatlantiskajai organizācijai.

Aizvadītajā gadā notika ikgadējās aizsardzības ministra un NVO pārstāvju tikšanās, kuru laikā tika pārrunāti aizsardzības nozarē aktuāli jautājumi, apspriesta līdzšinējā sadarbība, kā arī kopīgu projektu realizēšanas iespējas nākotnē.

AM turpināja sadarbību ar vienu no lielākajām starptautiskajām NVO — ASV Vācijas Māršala fondu. Šī sadarbība stiprina transatlantisko saiti sabiedroto vidū, palīdz Latvijai uzturēt pastāvīgu stratēģiskās partnerības dialogu ar ASV, veicina ieguldījumu ES kaimiņu reģiona drošības stiprināšanā, kā arī sniedz Latvijai iespēju piedalīties starptautiskajās debatēs par globālās drošības politikas un reģiona nākotnes attīstības jautājumiem. AM pārstāvjai aizvadītajā gadā piedalījās ASV Vācijas Māršala fonda organizētajā ikgadējā augsta līmeņa starptautiskajā konferencē «Briseles forums».

Starptautiskā Rīgas konference 2010

5. Aizsardzības ministrijas 2011. gada plāns

5.1. 2010. gadā uzsāktie pasākumi, kuri tiks turpināti

Dalība starptautiskajās operācijās

2010. gadā NBS turpināja dalību NATO vadītajos Starptautiskajos drošības atbalsta spēkos Afganistānā (*ISAF*). Lai sniegtu ieguldījumu *ISAF* stratēģijas īstenošanā, Latvija plāno turpināt drošības un stabilitātes veicināšanas uzdevumus un piedalīties Afganistānas Nacionālās armijas apmācībā, veicinot afgāņu spējas uzņemties atbildību par drošību.

Stiprinot NATO kolektīvo aizsardzību, no 2010. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam Latvija piedalījās ES Kaujas grupā ar 12 štāba virsniekiem, Nesprāgušās municijas neitralizēšanas vadu (18 karavīriem), Militārās policijas vadu (34 karavīriem) un nacionālā atbalsta elementu (divi karavīriem). 2010. gada pirmajā pusgadā Latvija ar trim štāba virsniekiem piedalījās arī NATO Reaģēšanas spēkos. Arī turpmāk plānota NBS karavīru dalība šajos spēkos.

2010. gada augustā Ministru kabinets apstiprināja NBS karavīra dalību ES militārajā operācijā *ATALANTA* pie Somālijas krastiem. Saeimas atbalstītais mandāts Latvijas dalībai šajā operācijā ir spēkā līdz ES vienotās rīcības noteiktajam termiņam — 2012. gada 12. decembrim.

NBS karavīrs starptautiskajā operācijā Afganistānā

Gaisa spēku aviācijas bāzes «Lielvārde» lidlauka būvniecība

Gaisa spēku aviācijas bāzes «Lielvārde» lidlauka projekta būvniecība tiek īstenota atbilstoši NATO nodomam, taču kopējā projekta attīstība ir ierobežota. AM ir izvērtējusi šo aizsardzības spēju attīstības projektu, un 2010. gadā tika turpināta tikai NATO līdzfinansēto projektu īstenošana.

2011. gadā turpināsies NATO līdzfinansēto projektu īstenošana, vienlaikus pārskata periodā paredzot realizēt minimāli nepieciešamos nacionāli finansētos projektus. Lielvārdes lidlauks tiks veidots kā plānveidīgi izmantojams militārs lidlauks, kas ļaus samazināt gan finanšu, gan personāla vajadzības.

Gaisa telpas novērošana un patrulēšana

Informāciju par situāciju valsts gaisa telpā nodrošina gaisa telpas novērošanas sistēma, kuras galvenās sastāvdaļas ir radiolokatori, kas ir izvietoti radiotehniskajos posteņos (RTP), un vadības elements — Gaisa spēku aviācijas bāzes Gaisa telpas novērošanas eskadriļas Gaisa operāciju centrs. 1. RTP Lielvārdē izbūvi ir plānots uzsākt 2011. gadā, bet 2. RTP pozīciju Ventspilī — pēc pārskata darbības termiņa.

Baltijas valstīs gaisa telpas novērošanas un gaisa telpas patrulēšanas operāciju kontrole tiek veikta ar kopīga Baltijas valstu projekta (*BALTNET*) palīdzību. Aktīvu valsts gaisa telpas aizsardzību nodrošina

NATO valstu iznīcinātāji no Zokņu lidlauka Lietuvā, kuri pēc rotācijas principa nodrošina gaisa telpas patrulēšanu Baltijas valstu gaisa telpā. 2010. gadā Baltijas valstu aizsardzības ministrijas uzsāka sarunas ar pārējām NATO dalībvalstīm par Baltijas valstīm atbilstošu gaisa telpas patrulēšanas risinājumu pēc 2018. gada.

Glābšanas darbu veikšana un drošības pasākumu īstenošana

2010. gadā aizsardzības nozare turpināja sniegt atbalstu civilajai sabiedrībai, iesaistoties meklēšanas un glābšanas pasākumos. Sniedzot atbalstu krīzes situācijās (plūdos, plašos ugunsgrēkos u.c.), karavīri un zemessargi vienlaikus arī uztur un attīsta profesionālās spējas. Arī turpmāk aizsardzības nozare sniegs atbalstu sabiedrībai glābšanas darbu veikšanā.

Meklēšanas un glābšanas mācības

2010. gadā tika turpināta Jūras novērošanas sistēmas ieviešana, kas nodrošinās pārklājumu gar 500 km garo Latvijas piekrasti no Lietuvas līdz Igaunijas robežai. Jūras novērošanas sistēmu plānots nodot ekspluatācijā 2011. gadā.

Aizvadītajā gadā turpinājās *SWATH* patruļkuģu projekta īstenošana — pārskata periodā tika turpināta pirmā patruļkuģa un uzsākta otrā un trešā patruļkuģa būvniecība. Projekts norit saskaņā ar kuģu būves grafikā paredzēto, kur pirmais patruļkuģis saņemts 2011. gada aprīlī, otro plānots saņemt 2012. gada februārī, bet trešo — 2012. gada augustā.

Latvijas pilsoņu iesaistišana valsts aizsardzībā

2010. gadā aizsardzības nozare aktīvi iesaistīja Latvijas pilsoņus valsts teritorijas un sabiedrības aizsardzībā, šo funkciju realizēja Latvijas Republikas Zemessardze.

Tika turpināts darbs ar skolas vecuma bērniem, piedāvājot iespēju izvēlēties savu nākotni saistīt ar dienestu bruņotajos spēkos. Jaunsardzes kustība aptver lielāko aizsardzības nozares daļu patriotiskās audzināšanas jomā.

AM informēja sabiedrību par aizsardzības nozares un NATO aktualitātēm, veicinot izpratni un diskusijas sabiedrībā par valsts aizsardzību un paaugstinot informētību un līdzdalību nozares jautājumu risināšanā. Aizsardzības nozare turpināja sniegt ieguldījumu arī Latvijas militārās vēstures izziņāšanā.

Latvijas pilsoņu iesaistišana valsts aizsardzībā tiks turpināta arī nākamajos gados.

Jaunais Jūras spēku flotiles patruļkuģis "Skrunda"

5.2. 2011. gada galvenie uzdevumi un pasākumi

2011. gadā galvenie uzdevumi un pasākumi ir:

1. sniegt atbalstu NATO gaisa telpas patruļēšanas misijai;
2. turpināt dalību kopīgajās Baltijas valstu militārajās mācībās;
3. nostiprināt starptautiskās operācijas Afganistānā Ziemeļu apgādes ceļu caur Latviju, piesaistot vēl vairāk valstu kravu tranzītu, kā arī panākt to, ka šo ceļu izmanto sūtījumiem no Afganistānas;
4. pilnveidot augstākās militārās izglītības

sistēmu, lai efektīvizētu un uzlabotu karavīru militārās izglītības kvalitāti;

5. turpināt iepriekš noslēgto ilgtermiņa saistību izpildi — Lielvārdes lidlauka būvniecību, *SWATH* patruļkuģu iegādi un būvniecību un gaisa telpas novērošanas radaru iegādi;
6. pilnveidot Zemessardzes sadarbības mehānismu ar valsts un pašvaldību institūcijām sabiedriskās drošības jautājumos;
7. pieejamo resursu robežās uzlabot karavīru dienesta apstākļus — kazarmas, infrastruktūru, ekipējumu;
8. izstrādāt NBS attīstības plānu, kurš būs pamats aizsardzības nozares attīstībai 12 gadu perspektīvā.

5.3. Aizsardzības ministrijas 2011. gada budžets

Programmas kods	Programmas nosaukums	Budžets (Ls)
06.00.00.	Valsts drošības aizsardzība	4 681 118
12.00.00.	Kara muzejs	675 894
22.00.00.	Nacionālie bruņotie spēki	93 106 598
28.00.00.	Ģeodēzija un kartogrāfija	1 908 285
30.00.00.	Valsts aizsardzības politikas realizācija	9 261 156
31.00.00.	Militārpersonu pensiju fonds	5 486 260
33.00.00.	Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana	8 840 811
34.00.00.	Jaunsardzes centrs	903 341
35.00.00.	Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs	3 710 266
62.00.00.	Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana	113 191
73.00.00.	Pārējie ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti	19 024 651

Programma

«Valsts drošības aizsardzība»

Saskaņā ar Valsts drošības iestāžu likuma 24. panta 5. punktu un 2004. gada 26. oktobra MK noteikumu nr. 887 «Valsts noslēpuma objektu saraksts» 2.5.1. punktu informācija par šo programmu ir slepena.

Programma «Kara muzejs»

No programmas «Kara muzejs» tiek finansēta v/a «Latvijas Kara muzejs» darbība un likuma «Par Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanos par Latvijas apbedījumu statusu Krievijas Federācijas teritorijā un Krievijas apbedījumu statusu Latvijas Republikas teritorijā» izpilde.

Programma «Nacionālie bruņotie spēki»

Programmā iekļauts finansējums Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem — NBS vadībai, vispārējām vienībām, Gaisa spēku aviācijas bāzei, Jūras spēku flotilei, Sauszemes spēku kājnieku brigādei, Latvijas Nacionālajai aizsardzības akadēmijai, Nodrošinājuma pavēlniecībai, Mācību vadības pavēlniecībai, starptautisko operāciju un NBS personālsastāva centralizētajam atalgojumam, Zemessardzei.

Programma «Ģeodēzija un kartogrāfija»

Programmas finansējums piešķirts v/a «Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra» funkciju veikšanai.

Programma

«Valsts aizsardzības politikas realizācija»

Programmā iekļauts finansējums valsts aizsardzības administrācijai, dalības NATO pasākumu finansēšanai un iemaksām starptautiskajās organizācijās.

Programma

«Militārpersonu pensiju fonds»

Programmas uzdevums ir nodrošināt pensiju izmaksu atvaļinātām militārpersonām, valsts obligātās apdrošināšanas izmaksas, kā arī pabalstu un piemaksu piešķiršanu atbilstoši spēkā esošajai likumdošanai.

Programma

«Aizsardzības īpašumu pārvaldīšana»

No programmas tiek finansēta Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra darbība, kā arī AM remonts, būvniecība, valsts militārās aizsardzības objektu apsaimniekošana, iepirkumu procedūru veikšana AM, NBS un tās padotībā esošo iestāžu vajadzībām, vides aizsardzības pasākumu veikšana valsts militārās aizsardzības objektos.

Programma «Jaunsardzes centrs»

No programmas tiek finansēta Rekrutēšanas un jaunsardzes centra darbība, t.sk., Jaunsardzes kustība, sabiedrības informēšanas funkcija un atbalsta Latvijas aizsardzības politikai veicināšana.

Programma «Militārie un aizsardzības pārstāvji ārvalstīs»

Programmā iekļauts finansējums Latvijas aizsardzības atašeju un pārstāvju, kā arī NBS militāro pārstāvju un NBS militāro pārstāvniecību tehnisko darbinieku darbības nodrošināšanai.

**Programma
«Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektu un pasākumu īstenošana»**

No programmas tiek finansēta valsts ģeotelpisko pamatdatu infrastruktūras izveide atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes

2007. gada 14. marta direktīvai 2007/2/EK (*INSPIRE* direktīva).

Programma «Pārējie ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti»

No programmas tiek finansēta NATO Drošības investīciju programma Lielvārdes militārā lidlauka rekonstrukcijai atbilstoši NATO prasībām. Projekta īstenošanas rezultātā tiks izveidots NATO un nacionālajām prasībām atbilstošs lidlauks, kā arī mūsdienīga un daudzfunkcionāla militārā bāze, kas ir nepieciešama, lai NBS varētu izpildīt savus uzdevumus valsts aizsardzības nodrošināšanai.

